

"de **GALEMA's** en **GALAMA's**

door de eeuwen heen"

Versijnt in het

voorjaar

najaar

19e jaargang nr.2, nov. 2008

Galama/Galema

INHOUD

	Pagina
• Bestuur	2
• Van de voorzitter, redactie en de penningmeester	2
• Familievaria: geboren, jubilea, overleden	3
• Graf Fetje Doedes Galema	5
• Galama van Tzum	5
• Kerk in Zorgvlied	5
• Familiegeschiedenis Trijntje Ypma-Galema	6
• De rêchsek fan de "Motorbolle"	12
• Oane Galama wint revanchewedstrijd FK fierljeppen	13
• Nederlanders in Belgische stad bedreigd	13
• Foto's donateursdag 23 augustus	14
• Terugblik op de donateursdag: terugblik op de Meylema's	16
• Bestuursverslag van de donateursdag	17
• Onder vrachtschip door zwemmen`	17
• 12e Friese Genealogische Contactdag	18
• In de (oorlogs)voetsporen van mijn vader....!	19
• "Altijd weer naar een eiland"	20
• Altijd op zoek naar verbinding	22
• Het winkeltje	24

Beste Gale/ama familie,
Het besluit is genomen: de **grote Gale/ama familie reünie** zal gehouden worden op **zaterdag 5 september 2009**. Plaats van ontmoeting: het mooiste en oudste café van Fryslân, nl. café Bergsma in Easterein. Speciale aandacht zal dan uitgaan naar de vrouwen in onze familiehistorie. Hebt u tips en/of verhalen over zulke vrouwen in het verleden of tips met betrekking tot familie die zo'n reünie best eens mee zouden willen maken, maar dan wel daar **een uitnodiging** voor zouden willen ontvangen, mail, telefoneer of schrijf mij:

www.keesgalama@zeelandnet.nl,

tel. 0115-43.19.58, Polderstraat 9, 4543 AA Zaamslag.

Kees Galama, voorzitter

Redactie:

Eelco J. Galama (1.14.87/107)
Hoofdredacteur
Nieuw Rapenburg 39, 8935 BG
Leeuwarden; Tel. 058-2800016
e-mail: e.galama@chello.nl

Maaïke Galama (1.13.1.3/33)
Redactielid
Lange Meent 3
4101 BG Culemborg
tel.: 0345 - 535 979
E-mail: maaike.galama@hetnet.nl

Maikel Galama (1.14.131/140)
Archief/onderzoek
Boterdiep 24a, 9712 LP Groningen
tel: 050-3122322;
e-mail: maikelgalama@hotmail.com

Kees Galama

Voorzitter (1.14.110/123)
Polderstraat 9, 4543 AA Zaamslag
Tel. 0115-431958
e-mail: keesgalama@zeelandnet.nl

Geartsje Broekstra-Galama

(1.13.69.1/133) Secretaris
De Watersnip 26, 8862 LN Harlingen;
Tel. 0517-430404
e-mail: geertjebroekstra@home.nl

Wieke Schimmel-Galama

(1.13.68.1/131)
Penningmeester en ledenadministratie.
Medenerweg 17, 9892 TB Feerwerd
tel.: 0594-528575
E-mail: wieke-kees-schimmel@planet.nl

Theo Galema (1.14.40/72)

Numer 2, 8775 XD Nijhuizum
tel. 0515-541487 e-mail:
theogalema@wanadoo.nl

Kopij:

Als u leuke informatie heeft voor deze krant over de familie, stuur het dan naar de redactie, t.a.v. Eelco Galama, Nieuw Rapenburg 39, 8935 BG Leeuwarden
Tel. 058-2800016
E-mail: e.galama@chello.nl

Sluitingsdatum voor het volgend
voorjaarsnummer: 31 maart 2009.

Bankrekening

St. Galema/Galama door de
eeuwen heen: 30.87.66.814 of
girorekening 5945270 t.n.v.
St. Gale/ama, Feerwerd.

Van de voorzitter

Om te beginnen het volgende. De donateursdag van 23 augustus in Easterein bracht veel donateurs, prachtig weer, Fryslân op z'n mooist, maar ook een heel naar moment: de aangekondigde lunch stelde niets voor: een kop soep met een stukje stokbrood en dat was alles! De herbergier kon voor zoveel mensen niet snel alsnog iets " toveren " en velen moesten met een hongerige maag aan een overigens mooie fietstocht of wandeling beginnen. De oorzaak hiervan lag niet bij café Bergsma, maar bij ons, het bestuur, waar het ene misverstand op het andere was gestapeld. Ik heb die middag namens het bestuur onze excuses aan de deelnemers aangeboden en ik wil dat graag nogmaals in deze krant herhalen. We hebben als bestuur hiervan flink geleerd en zullen ons best doen dit soort ellende te voorkomen. We moeten met z'n allen wel bedenken: we zijn allemaal vrijwilligers en waar gewerkt wordt, worden er nu eenmaal ook fouten gemaakt.

Omdat café Bergsma in Easterein zo'n bijzonder geschikte locatie bleek te zijn, met veel mogelijkheden om Fryslân met volle teugen te ervaren, hebben we er als bestuur voor gekozen om daar de reünie 2009 te houden.

Wanneer we onze familie – dichtbij en ver weg – willen ontmoeten en daarbij onze Friese "roots" willen ervaren dan lijkt ons dit oude café met z'n uitgebreide accommodatie (op de donateursdag werd slechts een klein gedeelte gebruikt) een schot in de roos.

We zijn als bestuur met de voorbereiding bezig. Er komt net als de vorige reünie een extra uitgave van de familiekrant in een mooi jasje en dit keer geheel gewijd aan vrouwen binnen onze familie droegen en die – letterlijk – heel wat te vertellen hadden. Hun verhaal is waard om voor het nageslacht bewaard te blijven.

We willen ook zoveel mogelijk adressen van al dan niet verre familieleden zien te achterhalen. U als donateur en lezer van dit blad kan ons natuurlijk goed helpen. Zelf bent u bij ons geregistreerd, maar zijn uw kinderen en kleinkinderen dat ook? En uw neven en nichten en daar de kinderen weer van? Stuur ze op naar Maikel Galama te Groningen.

Allen die het bestuur bij de reünie behulpzaam willen zijn en met ons willen meedenken, bij voorbaat dank!

Kees Galama, voorzitter

Van de redactie

Intussen al bijna weer in de Sinterklaas stemming voordat de krant klaar is.

Meestal maak ik de krant op met alle ingestuurde kopij in de herfstvakantie in oktober, maar er kwam nog veel kopij ná deze vrije dagen. En dan wordt mijn tijd weer schaarser, vandaar.

En we hebben een dikke krant: 24 pagina's. Alvast een aanzet wederom naar de publicatie over de vrouwen in de familie, waarover Joseph schreef. Maar ook een interview van nu met Nelly Galama over haar werk en kunst, welke we vorig jaar al eens konden aanschouwen in het kerkje in Nijhuizum. Een uitgebreid verslag met veel foto's is er ook van de donateursdag in Easterein bij café Bergsma, waar veel deelnemers waren en die vooral genoten hebben van de fietstocht en het bezoek aan de bijzondere kerk met de Meylema's. Daar zijn we een behoorlijk eind terug gegaan in de geschiedenis. Als je wat verder duikt in de geschiedenis van Easterein kom je nog veel meer aardige dingen tegen. Op de 12e genealogendag in Tresoor kwam ik Henk Zeinstra tegen en hij gaf me nog wat aanvullingen op de grafsteen in de Broerestjerke te Boalsert. In zijn verhaal kom je ook de naam Rispens tegen, net als in de kerk te Easterein. Daar zal ongetwijfeld wel een verbinding zijn, maar die komt wellicht later nog eens boven water. Ik heb overigens de tekst van Zeinstra in zijn oorspronkelijke taal Fries gelaten; dat heeft wel iets authentieks. Erg ontroerd was ik ook van het verhaal van Nan Galema, die de fabriek terug vond waar zijn vader in Duitsland als dwangarbeider in de oorlog had gewerkt. Natuurlijk zijn er ook de bijzondere gebeurtenissen zoals het Oeral festival georganiseerd door Joop Mulder en er een prijs voor kreeg, of het bootongeval van de gebroeders Leo en Jan Galema.

Eelco Galama

Van de penningmeester

Heeft u uw bijdrage voor 2008 voor het donateurschap al overgemaakt aan de Stichting? Voor € 10.- per jaar bent u al donateur (bij automatische incasso slechts € 7) en ontvangt u 2 maal per jaar onze familiekrant. Het bank- of girorekeningnummer vindt u linksonder op deze pagina. Graag naast uw naam ook uw adres- en eventueel bankgegevens vermelden, dat maakt het voor mij iets makkelijker. Hartelijk bedankt.
Wieke Schimmel-Galama.

Mocht u als lezer en/of familielid familieberichten willen opgeven, stuur die dan naar de redactie, p/a Nieuw Rapenburg 39, 8935 BG Leeuwarden. Tel. 058-2800016, of per e-mail: e.galama@chello.nl. Uw bijdrage wordt zeer op prijs gesteld.

Geboren

29 mei is geboren **Jurian Tjebbe**, zoon van Michiel Galama (1.14.157, nr.1/160) en Petra Teppema. Zij wonen te Bolsward.

Vincent, Bente en Ilja

Op 14 oktober 2008 is geboren **Bente Sien Louise Hoeve**, dochter van Vincent Hoeve en Ilja Carlina Galama (1.14.131, kind 1/140), pakesizzer van Maikel Galama en beppesizzer van Greetje Galama-Vos. Zij wonen in Amsterdam.

In de LC lezen we dat op 21 oktober 2008 is geboren **Ate Bote**, broertje van Jan Aedzer, Willem, Hinke Tjitske en Gerrit Piter. Nu zijn ze dus met z'n vijven. Ate is een zoon van Hille Hellema en Janneke Galema (5.13.10, nr. 1/190) uit Hallum.

Igo, Eelco, Bas, Ria en Menno Galama op de brug over de River Kwai, van de Burmaspoorlijn in Thailand

Jubilea

27 september 2008 vierden **Eelco Galama** (1.14.87/107) en **Ria Kuipers** hun 25 jarig huwelijk in de boerderij Cleyn Alserd nabij Engelum. Het was de hele dag feest met een zoete inval van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat. De feitelijke trouwdag was 30 september. Samen met de kinderen hebben ze dit zilveren huwelijks feest ook gevierd met een leuke "sentimental journey" naar Thailand afgelopen zomer. Zij hebben daar in 1986 en 1987 gewoond en hun zoon Bas is er geboren.

Miene Galama 100 jaar.

In De Gelderlander van 23 juli 2008 lezen we dat **Mien Galama** (1.12.38/161) 100 jaar is geworden. Een fantastische prestatie dat je niet zomaar even doet. De Friezin Mien Galama vierde haar verjaardag met alle kinderen en veel kleinkinderen. Zij is moeder van oud-burgemeester van Elst, Haye Galama. Sommige kinderen kwamen uit Engeland, Canada en zelfs Indonesië om deze bijzondere dag samen met haar te vieren in verpleeghuis Joachim en Anna in Nijmegen.

Foto van Theo van Zwam.

Geslaagd

Voor de zomer zijn er weer meerdere familieleden geslaagd voor hun school opleiding. Dat waren:

- **Menno Galama** (1.14.87, kind 3/107) die slaagde voor het VWO en nu aan de universiteit Twente in Enschede met de opleiding werktuigbouwkunde is begonnen.
- **Maria Galama** (1.14.81, nr. 1/105) is afgelopen zomer geslaagd aan de Stenden Hogeschool te Leeuwarden voor de opleiding Vrijetijdskunde?
- **Theo Galama** (1.14.96/113) is geslaagd voor HBO-Bacheloropleiding Adilogie. Afgelopen 14 juli was er de diploma uitreiking in Fontys Paramedische Hogeschool te Eindhoven. Zijn ouders IJsbrand en Dora en zus Petra zijn feestelijke aanwezig geweest.

- **Diny Galama** (1.14.86, nr.3/107), geslaagd voor het VMBO en nu een jaartje in Nieuw Zeeland zit om eens een wat andere ervaring op te doen.

Getrouwd

3 oktober 2008 stapten in het huwelijksbootje **André Galama** (1.14.83, nr.3/106) en **Mariska de Leeuw**. Zij zijn door Elly Galama (1.14.86/107) als ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Boarnsterhim in het huwelijk verbonden in het Frienser kerkje. André is in Friens geboren en getogen. Zij wonen nu in Heerenveen, alwaar André een actieve supporter is van de voetbalclub Heerenveen.

Vronie de Boer en Marcel Brok gaan op 3 april 2009 trouwen. Vronie is een

dochter van Paulus de Boer en Lenie Galama (1.13.49, nr 10/106) uit Kimsd. Vronie en Marcel hebben elkaar leren kennen vanuit de Universiteit in Wageningen en hebben een boerderij in Appingedam. Vronie is naast de boerderij ook actief met voorlichting in de veehouderij.

Overleden

In mei 2008 is overleden **Margaretha Duiveman**, echtgenote van Michiel Galama (1.14.65/93).

Nicolaas Wilhelmus Manshanden, echtgenoot van Cilie Manshanden-van Hetteema (1.12.27, nr. 12, kind 7/117), overleed op 23 mei 2008 te Leeuwarden. Hij is 28 mei gecremeerd.

Op 97 jarige leeftijd is te Sneek op 3 juli 2008 overleden **Bote Galema** (5.12/184), 62 jaar getrouwd met Guurtje Buding. Bote is kruidenier geweest te Sneek. Bote is op 8 juli begraven op de algemene begraafplaats te Sneek.

6 juli 2008 overleed **Herman Johannes Miedema**, echtgenoot van Diny Miedema-Vinkenvleugel en eerder getrouwd geweest met Hedwig Suzanna Galama (1.12.26, nr.4/112). Herman is op 11 juli in Wehe-Den Hoorn begraven.

Op 12 juli 2008 is te Wieringerwerf overleden op 93 jarige leeftijd **Oeke Marie Galama-Miedema** (1.13.41/93). Zij was getrouwd met Teake Galama en hadden samen een veehouderij in Slootdorp. Zij is op 17 juli in Blauwhuis begraven. Oeke was een zuster van Herman Miedema die een paar dagen eerder is overleden.

Op 17 juli 2008 overleed **Sjoerd de Boer**, man van Anna Jorna. Sjoerd was de schoonvader van Hendrikus Galema (1.14.46/75). Hij is begraven in Workum.

Op 91 jarige leeftijd is op 4 augustus 2008 te Goirle overleden **Bets Caspanni-Galema** (1.12.15, kind 4/77), weduwe van de op 7 februari 1987 overleden Fons Caspanni. Bets is op 9 augustus te Tilburg gecremeerd.

In Sneek is op 23 augustus 2008 overleden **Sijtze Sjerps de Witte**, vader/schoonvader van Marijke en Tjebbe Galama (1.14.157/160) en oerpake van de jong geborene Jurian die op pagina 3 van deze krant is gemeld.

Op de 8e fan de hjerstmoanne 2008 is fan ús hinne gien **Ietse Hooghiemstra-Jellesma**. Se wie 38 jier trouw my Bauke Hooghiemstra en is 12 septimber RK begroeven te Warkum. (1.12, nr. 8, kind 7/70).

4 oktober 2008 overleed te Heerenveen **Willy van der Werf-Sikkes**. Zij was getrouwd met Herman van der Werf, die in 1996 is overleden (1.12.32, kind 2, nr.1/131).

Op 8 november is te Arnhem op 86 jarige leeftijd overleden prof **Henk T. J. Miedema**, sinds 1993 weduwnaar van Gatske Elizabeth Zeinstra (1.11.16, nr. 13, kind 1/136).

Michiel IJdema

22 mei 2008 ging van ons heen te Nijmegen op 46 jarige leeftijd **Michiel Johannes IJdema**, echtgenoot van Angela in de Weij en vader van Lola. Michiel was geboren in Bolsward op 13 februari 1962 als zoon van Bernardus IJdema en Francisca Galama (1.12.37, nr 12/157). Hij is begraven op 27 mei 2008 te Elst.

Een slopende ziekte maakte een eind aan een actief door muziek ingekleurd leven. Michiel Ydema is 30 jaar actief in de muziek geweest. Dit laatste levensjaar heeft Michiel gewerkt aan het digitaliseren van zijn muziek. Voor zijn dochter Lola maakte hij een verzamelbox. Van het aller eerste begin via GAMY via The Frizz, De Heer Is Mijn Herder Band Mikpunt, Funkadelic Dick, Bends, The Rock Flevo Band, MORE en natuurlijk zijn solo-werk. Daarnaast maakte Michiel nog een cd met zijn laatste muziek, zijn allerlaatste werk verschijnt na zijn dood als een soort van afscheidsgroet. Naast muziek was Michiel vooral ook leraar en voor vele leerlingen een markant persoon. In zijn laatste jaar maakte Michiel een serie beelden die zijn gitaar als onderwerp hadden. Zijn gitaar was belangrijk voor Michiel. Jarenlang heeft zijn gitaar hem vergezeld en hij maakte er veel van zijn mooiste nummers op. Een selectie van deze beelden is op de website te zien; even Googlen en je vind hem zo. Op dezelfde website kan ook naar zijn muziek geluisterd worden. In februari sprong Michiel nog uit een vliegtuig. Zijn sprong werd mogelijk gemaakt door de dream foundation die wensen mogelijk maakt voor mensen met een terminale ziekte.

Wij wensen de familieleden sterkte met het verwerken van het verlies van hun geliefde.

Ter nagedachtenis aan
Jeroen Petrus Galama Mich.zn.
Weduwnaar van
Agatha Veronica Hettinga
(1.13.47/104)

Jeroen is op 19 augustus 1911 in Tjerkwerd geboren. In Wollega is hij op 3 mei 2008 in alle rust overleden. Hij is 96 jaar geworden.

Jeroen was zeer gehecht aan Friesland, aan de katholieke gemeenschap en met name aan zijn (schoon-)familie en kennissen. Hij heeft van 1945 tot 1975, buiten Friesland, in Enschede gewoond, waar hij na de oorlog als gym- leraar en heilgymnast te werk ging. Zijn vijf kinderen zijn daar geboren. Nagenoeg direct na zijn pensionering is hij weer teruggegaan naar Friesland, waar hij zich vestigde in Joure. Dagelijks verdiepte hij zich in de kleine geschiedenissen van de Friezen, in de afkomst van families (genealogie en in de Friese gebruiken van weleer. Hij was enige tijd lid van de Fryske Academie.

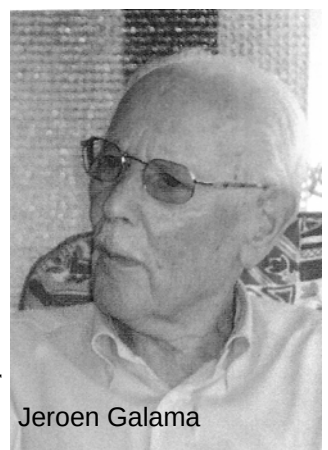
Op 1 juni 1986 stierf zijn vrouw Agatha die hij daarna zo zeer heeft gemist. Een dieptepunt in zijn verder nagenoeg zorgeloze leven.

Jeroen was een man, die uitging van de menselijke maat. Hij was van mening dat een gezonde geest huisde in een gezond lichaam. Dat zou voldoende zijn om integriteit en medemenselijkheid te waarborgen in ons bestaan. Via zijn levenswijze en zijn beroep droeg hij deze boodschap uit.

Ooit schreef hij in een dagboek: "Ik weet en aanvaard

dat ik één van de velen ben, één in de rij van de geslachten, zoon van — zoon van — tot in een ver en duister verleden".

Dat citaat wilde hij hier graag opgenomen zien.

Jeroen Galama

De grote Oversteek
Vriendschap is een verrijking van je leven en je grootste bezit en pas nu begrijp ik hoe erg het is om mensen te moeten achterlaten die je vrienden geworden zijn.

Tekst: Nico Manshanden
(uit: De Groene Baret)

Graf Fetje Doedes Galema

In de familiekrant van het najaar 2005 meldten we reeds de vondst van een grafzerk waar de naam **Fetje Doedes Galema** op staat. Aanvullende informatie kregen we onlangs van Henk Zeinstra, lid van de Grafstenencommissie van de Fryske Akademy.

Op knieën op de grafsteen Meindert Tangerman, in het midden Henk Zeinstra en rechts Melle Koopmans bij het ontcijferen van de tekst op de blootgelegde grafsteen.

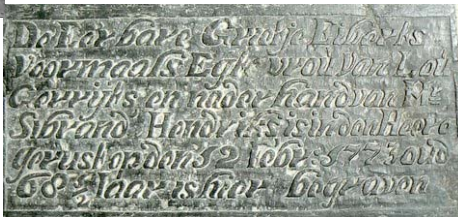
Jan Freercks den Ouden, trout Griet Jochums. Griet trout **Johannes Ids Rispons**, bûterkeaper te Easterein en Boalsert, ferstoarn 17 april 1627, begroeven te Easterein, widner fan Goyck Johannes Hoptilla, ferstoarn 23 july 1600, begroeven te Easterein. Bern fan Jan en Griet: **Freerck Jansen**. Deze Freerck, 1609 boarger en keapman te Boalsert, ferstoarn 1 febr. 1632, begroeven Boalsert Broeretsjerke, trout **Ancke Joannes Rispons**, begroeven Boalsert Broeretsjerke. Bern fan Freerck en Ancke: Jan Freercks. **Jan Freercks**, keapman te Boalsert, berne 1619, ferstoarn 13 maart 1653, begroeven Boalsert Broeretsjerke, trout 1646 te Boalsert my Pytrick Pieters, weduwe fan Doeke Ypes Galema. Pytrick Pieters trout foar de tredde kear op 6 des. 1656 mei **Douwe Idses Rispons**. Bern fan Doede en Pytrick: **Fetje Doedes**. Fetje is ferstoarn 9 july 1673, begroeven in de Boalserter Broeretsjerke, trout in Boalsert op 12 desimber 1657 mei **Sikke Sjoerds Bonia** fan Frenstjer en krije in soan Doede, geb. in ±1660 en dochter Petronella, geb. ±1671. Fetje trout four de twadde kear in Boalsert op 18 juny 1662 mei **Ducco Bavii** (Doecke Bauckes), sjiurgyn, berne 1635, ferstoarn 15 jan. 1675, begroeven Boalsert Broeretsjerke.

Galama van Tzum

Van dit gereformeerde boerengeslacht dat vele generaties te Tzum woont hebben we niet vaak nieuws. Toch heeft Maikel Galama in de kerk aldaar een aantal nieuwe feiten ontdekt toen hij er in het kader van Tsjerkepaed 2008 een bezoekje bracht. Hij vond er een aantal grafstenen die een welkome aanvulling zijn op het familieboek, pagina's 192 en 193 nrs. 6.5, 6.6 en 6.7, nr. 2.

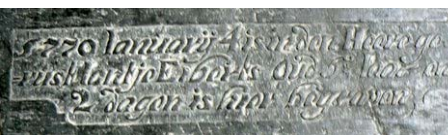
Steen 1: De Eerbare **Grietje Eiberts** Voormaals Egte vrouw van **Lou Gerrijts** (6.6/192) en naderhand van Mr Sibrand Hendriks, is in den Heere gerust op den 12 Febr. 1773 oud 68½ Jaar is hier begraven.

Anno 1720 den 13 September is in den Heere gerust den Eerbare **Pijtje Lous** de huijsvrouw van **Gerrijt Jarighs** (6.5/192) out int 57 jaar en is hier begraven:

1770 Januarij 4 is in den Heere gerust **Jantje Eiberts** (6.7, nr 2/193) oud 5½ jaar en 2 dagen is hier begraven:

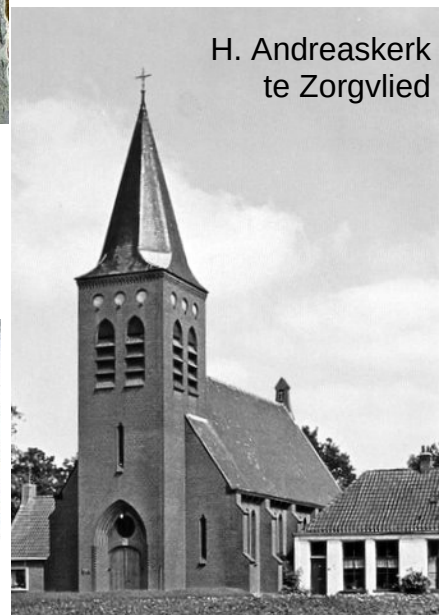

Steen 2: Anno 1692 den 16 November is in den Heere Gerust den Eersamen **Gerrit Jarighs** (6.5/192) out in het 38ste Jaer en leit al hier begraven.
MG: Deze steen bevat een zogenaamd huiskerk: 2 in elkaar gevlochten driehoeken met de letters G en I (Gerrit Jarighs).

Anno 1747 den 22 November is in den Heere gerust de Eersame **Lou Gerrijts** (6.6/192) oud in zyn negenenvijftigste jaar en is hier begraven.

Kerk in Zorgvlied

In het voorjaarsnummer 2008 is begonnen met deel II, de dochters van Ysbrand Klazes Galema; op pagina 9 van dit zelfde nummer wordt een schematisch overzicht van de dochters met partners en dergelijke gegeven. Ook zien we een verwijzing naar de kerk in Zorgvlied in de provincie Drenthe. Hierbij is abusievelijk de verkeerde foto met ondertitel geplaatst. Deze kerk is van de Hervormde Gemeente behorende bij de PKN kerk (de zgn. Obadja-Kapel). De katholieke kerk dateert van 1923, de voorganger is er niet meer maar stond op dezelfde plaats. Wel zijn in deze nieuwe H. Andreaskerk gebrandschilderde ramen achter het altaar met daarin de beeltenissen van Lodewijk Verwer en Johanna van Wensen.

Johanna van Wensen en Lodewijk Verwer

Geschiedenis van de Galema's en Galama's

Joseph Galema

Korte samenvatting van het voorgaande.

In de vorige Nieuwsbrief van 1 mei werd een begin gemaakt met te vertellen over de dochters van Ysbrand Klazes Galema en Ytje Jans Siemonsma en werd vrij willekeurig begonnen met Sietske, de derde van hun vijf dochters, gehuwd met Idse Verwer. Daarmee werd een begin gemaakt met Deel II (2008, nr.1) In Deel I werd in drie afleveringen (2006, nr.2 en 2007, nr. 1 en 2) verteld over het gezin van Ysbrand Galema en Betsie Kramer en hun nakomelingen in Brabant. Deze Ysbrand was een zoon van Ysbrand Klazes' zoon Jan. Met deze familie werd begonnen omdat het schrijvers eigen familietak betreft. Voorlopig gaan we in Deel II verder met de dochters van Ysbrand Klazes en Ytje Jans Siemonsma, die steeds de centrale figuren zullen zijn.

Deel II De dochters van Ysbrand Klazes en Ytje Jans Siemonsma

Trijntje en haar man en kinderen (blz.54)

Trijntje is de derde dochter van Ysbrand Klazes Galema en Ytje Siemonsma. Zij werd geboren 14 oktober 1816 in Tjerkwerd. Er staat zelfs geschreven 'mairie' Tjerkwerd. De Franse invloed, met name van Napoleon, deed zich heel duidelijk in de burgerlijke staat gelden. Over haar jeugd is ons niets bekend maar gelukkig valt er wel iets over haar huwelijk en haar gezin te vertellen. Zij trouwde op 13 mei 1837 met Sible Yebs Ypma, geboren op 3 januari 1813 te Witmarsum. Trijntjes oudste zus Froukje trouwde met een oudere broer van Sible Yebs, met Jan Yebs, geboren 18 oktober 1810. Twee zussen Galema die met twee broers Ypma trouwden. Een dubbele band dus, hetgeen vaak voorkwam. Deze broers Ypma hadden

een zeer bekende vader, genaamd Greate Yeb. Greate Yeb was getrouwd met Antje Sibles van der Werf; zij woonden in Witmarsum op Jongemastate. Jan en Sible waren hun twee zonen. Vader Greate Yeb hertrouwde met Tietje Martens de Vreeze; zij kregen nog vijf kinderen waarvan

wij nog
len
tegen-

enke-
zullen
komen.

Antje Sibles van der Werf
Yeb

sum 1823
1799 – Bolsward 1872

Yeb Jans Ypma – Greate

Tietje Martens de Vreeze Longerhouw 1792 – Witmar-
Witmarsum 1780 - 1855

Workum

Trijntje Ysbrands Galema en Sible Yebs Ypma gingen wonen en boeren op een kapitale boerderij te Kimsward, Winklen geheten. Op de foto boven en hiernaast zien we de boerderij zoals deze in 1756 werd gebouwd. Latere eigenaars en bewoners, de familie van der Tol, hebben getracht de geschiedenis van het ontstaan van deze boerderij te achterhalen. Waarom dit grote voorhuis? En ook nog een wapen op een van de muren? Hiervoor wordt de

volgende oplossing gegeven. Gefortuneerde Doopsgezinde kooplui van Harlingen zouden een boerenhuis hebben laten bouwen met een voorhuis van deze omvang, om er 's zomers te kunnen verblijven – of misschien ook wel in de jachtperiode. Elders was zo iets gebruikelijk. Zij bestemden speciaal voor zichzelf een grote kamer, die dan ook bekend stond als de 'herenkamer'. De Franse revolutie vernietigde de wapenstein grotendeels. Bewaard werd de inscriptie:

S.P.F

M.I.N

Baukien S.Feytama heeft een 1^e STEEN aan dit Gebouw gegeven den 3^e juni 1756

Baukien heeft niet alleen de eerste steen gelegd maar zij was ook de eigenares als erfgename van haar stiefmoeder. Haar vader was Sybrand Pieters Feytama (S.P.F.) en haar stiefmoeder Martje Jeltens Nauta (M.I.N). Dit is op dit moment de meest waarschijnlijke uitleg. Baudien heeft er zelf nooit gewoond maar verpachtte de boerderij. Het staat vast dat in 1832 ene Wybenga eigenaar was van De Huizinge en de vele landerijen. Het staat ook vast dat Ysbrand Klazes zich na hem eigenaar mocht noemen en dat dochter Trijntje in 1873 de boerderij erfde. Je zou denken dat Sible

het wel erg getroffen moet hebben met zo'n schoonvader. Maar we weten dat Sibles broer Jan, getrouwd met Trijntjes zus Froukje woonde op Monnemastate in Arum en dat was een Ypma-boerderij, zoals we redelijkwijs mogen veronderstellen. In dit geval kunnen we zeggen dat de beide vaders de zaken voor hun kinderen mooi geregeld hadden.. Ieder schonk een boerderij.

Het overlijden van vader Sible en de vijf kinderen van Sible Ypma en Trijntje Galema:

Sible en Trijntje kregen vijf kinderen: **Antje** 1838 – **Ysbrand** 1840 – **Yeb** 1841 – **Ytje** 1843 en **Tietje** 1845. Getrouwd op 13 mei 1837, overleed Sible reeds op 15 augustus 1857, 44 jaar oud. Zijn dochter Antje was, 18 jaar oud, korte tijd voor zijn overlijden op 16 mei reeds getrouwd met Klaas Tjebbes Hettinga, landbouwer te Midlum. Moeder Trijntje blijft met de andere kinderen op de boerderij. De jongens, Ysbrand en Yeb zijn nog jong, 17 en 15 jaar. Dat hield in dat zij al jong hard moesten aanpakken. Zeven jaar later, op 26 april in 1864 hertrouwt Trijntje met Eugene Winkeler, koopman te Harlingen, en verhuist zij naar Harlingen, de boerderij overlatend aan de beide jongens Ysbrand en Yeb.

Kort nadat moeder Trijntje is hertrouwd trouwt de tweede dochter Ytje op 4 juli 1864 met Arnoldus Albada Jelgersma. Yeb, de tweede zoon trouwt op 27 mei in 1865 met Alida Aukes. Daarna trouwt de oudste zoon Ysbrand op 19 mei 1867 met Anna Ferwerda en gaat wonen en boeren in Lutjelollum. Als laatste trouwt de jongste dochter Tietje op 12 April 1869 met Piet Lunter. Yeb, getrouwd in 1865 met Alida Aukes, blijft te Kimsward op Winklen wonen. Een aanwijzing daartoe vormt een klein steentje in een van de muren van de boerderij. Daarin is een inscriptie gegrift: 'Y Ypma'. De 'Y' kan ook van Ysbrand zijn geweest. Dit ligt echter niet voor de hand. Ysbrand verhuist al in 1867. De belangrijkste reden om aan te nemen dat de 'Y' Yeb betreft wordt ontleend aan een acte van 1885 waarin Yeb als landbouwer te Kimsward wordt genoemd. Het is een acte van verdeling.

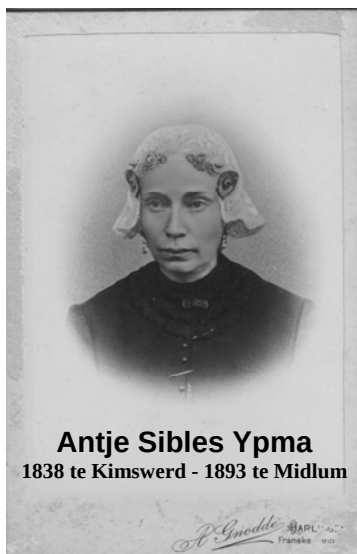
De levensloop van ieder der vijf kinderen

Het is door huwelijken dat in het nageslacht van Ysbrand Klazes meerdere bekende Friese families een grote rol gaan spelen.

1. Antje Sibles Ypma

Antje was het oudste kind van Trijntje Ysbrands Galema en Sible Yeb Ypma. Zij werd geboren 29 augustus 1838 te Kimsward en overleed 14 augustus 1893 te Midlum en werd begraven te Wytgaard. *Antje Sibles Ypma trouwt viermaal:*

Zij trouwt in 1857 met Klaas Tjebbes Hettinga, boer te Midlum. Klaas komt uit een tak, waarvan een flink aantal familieleden aanverwant en vervolgens ook bloedverwant of wel geparenteerd zijn geraakt met Galema's en Ypma's. Klaas is geboren in 1832 en trouwt in 1857 met Antje S. Ypma. Zijn zussen Fokje en Agatha resp. geboren in 1834 en 1843 trouwen na elkaar met Gerrit Ypma, geboren in 1832 en een halfbroer van Antjes vader Sible, geboren in 1810, een verschil van 22 jaar. Het gevolg is dat Antje tante moest zeggen tegen twee zussen van haar man Klaas: Fokje en Agatha. Men sprak indertijd van broers en zussen van halve bedde.

Klaas overlijdt reeds twee jaar later, 27 jaar oud, begin 1859. Klaas en Antje hadden een dochter, Trijntje die zal huwen met

Familiegeschiedenis

Age Postma in Bolsward waar Age bedrijfsleider is van hotel De Wijnberg. Zij hebben 11 kinderen. Wanneer hun dochter Trijntje overlijdt in 1910 in Bolsward, verhuist Age naar Amsterdam waar hij in 1924 overlijdt. In 1859 hertrouwt Antje met Jan Jans Douma. 7 Kinderen worden in Midlum geboren van wie alleen Ytje zal trouwen. Zij huwde Dirk Cornelis van der Tol. Hun enige kind Jan van der Tol zal de boerderij Winklen te Kimsward erven in 1927, het jaar waarin zijn moeder Ytje op 27 maart te Marssum overlijdt. Haar man overlijdt eerst in 1949 te Marssum. Jan Douma overlijdt begin 1867.

- Begin 1868 hertrouwt Antje met Ane Paulus Tolsma, Zij krijgen geen kinderen. Begin 1874 overlijdt Ane in Midlum.
- Eind 1874 hertrouwt Antje, inmiddels 36 jaar met Sjoerd Siebrens Hiemstra. Van hen is zoon Sybrand bekend.

De overlevering vermeldt dat Antje geen thee in de theepot had maar brandewijn. Antje heeft steeds in Midlum gewoond. Zij overleed daar in 1893, bijna 55 jaar oud. Zij werd begraven in Wytgaard. Haar laatste man Sjoerd overleed in 1915, 75 jaar oud en werd ook begraven in Wytgaard.

Ysbrand Sibles Ypma
Kimsward 1840 – Lutjelollum 1872
maart 1923 te Franeker.

2. Ysbrand Sibles Ypma

Ysbrand was de oudste zoon en het tweede kind van Trijntje Ysbrands Galema en Sible Yebs Ypma. Hij werd geboren op 21 juni 1840 te Kimsward en overleed op 16 maart 1872 te Franeker Lutjelollum. Hij trouwt op 19 mei 1867 met Anna Willems Ferwerda, geboren 4 juli 1845 in Baijum als dochter van Willem Hanes Ferwerda en Marijke Hanzes van der Meer. Anna overleed al twee jaar later 17 april 1869 te Franeker Lutjelollum.

Ysbrand hertrouwt een jaar later op 12 juni 1870 te Franeker met Teatske Jetses Ettema, geboren 23 mei 1841 te Workum. Nu overlijdt Ysbrand na twee jaar op 16 maart 1872 te Franeker Lutjelollum. Teatske hertrouwt in 1880 te Franeker met Luurtzen Postma, zij overlijdt 18

Teatske Jetses Ettema
Workum 1841 - Franeker 1923

3. Yeb Sibles Ypma

Yeb Sibles Ypma
Kimsward 1841 –
Woudsend 1906

Yeb was de tweede zoon en derde kind van Trijntje Ysbrands Galema en Sible Yebs Ypma. Hij werd geboren te Kimsward op 5 december 1841 en overleed op 21 juni 1906 te Woudsend. Hij trouwt 27 mei 1865 met Alida Jans Aukes, geboren 7 mei 1844 te Woudsend als dochter van Jan Alberts Aukes,

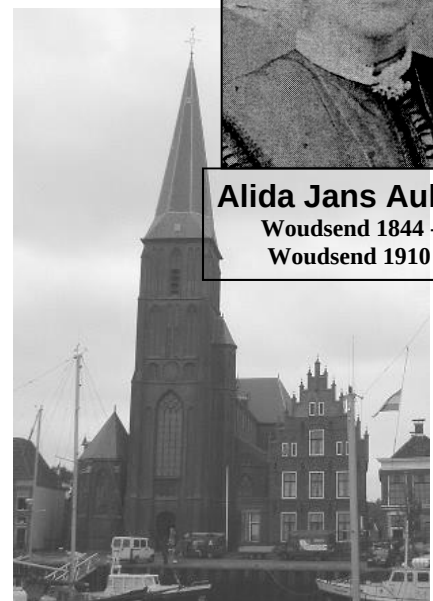
meester mast- en blokmaker en Houkje Thomas

Alida Jans Aukes
Woudsend 1844 –
Woudsend 1910

Overmeer.

Yeb moet maatschappelijk en kerkelijk erg actief zijn geweest. Hij was in 1880 mede oprichter van de kerk van de heilige Aartsengel Michael te Harlingen. Dit blijkt uit een Gedenksteen links boven in het portaal van de kerk, gelegen aan de Zuiderhaven 77 te Harlingen.

Tot eeren van den Drie eenigen God

Eugenius Bernardus

Familiegeschiedenis

Winkeler

Onze lieve Moeder Maria

Yeb Sibles

Ypma

en den H Aartsengel Michael

Johannes Corne-

lis van Ruth

Johannes Pauli

is deze kerk opgericht in 't jaar 1880 door

Molsma

Kerkmeesters der

de RK gemeente onder haren pastoor

gemeente Johannes Jacobus Sletering

Ontworpen door de

heer Alfred Mepe

bijgestaan door de Heeren:

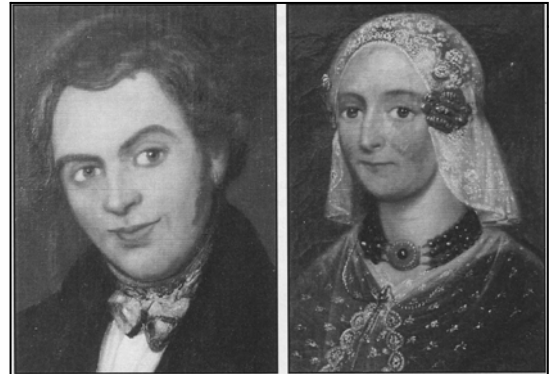
Uitgevoerd door

Gebr Peters

Ook zijn Stiefvader Eugenius Winkeler, de tweede echtgenoot van zijn moeder Trijntje Galema wordt – vóór hem – vermeld.

Ongezien voor iedereen is achter het altaar een groot plateau aangebracht met een paar honderd 'Votief' – tegeltjes. Op die tegeltjes staan de namen van zeer vele katholieke Friese families die een gave schonken aan de kerk ter verkrijging van een gunst waar zij om smeken ('votief', denk ook aan 'devotie'). Waarom dit zo te verbergen? Het is zeker een zeer christelijk gebaar volgens Jezus woord: "Laat uw andere hand niet zien wat uw rechterhand heeft gegeven".

In deze tijd kreeg het maatschappelijk en kerkelijk leven algemeen en overal zo een vorm. Hier zijn talrijke voorbeelden van te geven.

Jan Aukes en Houkje Overmeer

Yeb en Alida hebben niet altijd op Kimsward gewoond. De laatste jaren woonden zij in Woudsend. te midden van de familie Aukes, een familie die ook aanverwant en bloedverwant is geraakt met de Galema's en Ypma's en aan hen niet alleen. In het boek van de familie Aukes vind ik een typering van zowel Yeb als Alida. Deze is geschreven door Henk Aukes geboren 4 juni 1905 te Haarlem en vooral bekend als directeur indertijd van de Volkshogeschool Vinea Domini te Witmarsum.

Een foto van een schilderij van de ouders van Alida siert het voorblad van het boek van de familie Aukes.

Henk Aukes schrijft:

"Alida huwde Yeb Sibles Ypma die eerst op eigen plaats boerden. Daarna hun boerderij verkochten en de houtzaagmolen te Woudsend opkochten met een groot deftig huis met grooten tuin erbij en ook een heele steeg (de Gloppe genaamd) van arbeidswoningen. Alida was een vrolijk en geestig mens. Ze ving graag anderen op, o.a. ene tante Catharina, die in het dorp gewoond heeft..... Yeb Ypma was net als zijn vrouw een vrolijk en geestig man. Wel moest hij door Alida met beleid in het gareel gehouden worden vanwege de 'glaasjes'. Oom Gorgonius (getrouwd met Iebeltje, zus van Alida) – de

'rechtvaardige' en de 'voorbeeldige' – vond dat hij geroepen was om op Yeb te letten en over hem te moraliseren".

Gorgonius Brandsma Iebeltje Aukes

De tekst is enigszins duister. Met 'eigen boerderij' moet de boerderij in Kimsward zijn bedoeld, waar Yeb en Alida waarschijnlijk tot ongeveer 1900 hebben gewoond. De houtzaagmolen moet iets bijzonders zijn. De familie is vanaf een lang verleden bekend als touwslagers en scheepbouwers. Henk Aukes vervolgt, ten bewijze dat Yeb graag een 'glaasje' dronk:

"Nu had Yeb in ene oom Klaas (Galema) (noot schr.: dit moet de oud-

ste zoon van zijn oom Jan, broer van zijn moeder Trijntje Galema geweest zijn) een speciale vriend. Deze woonde schuin tegenover de houtmolen en was in het bezit van een bootje. Hij gaf Yeb wel eens een seintje dat hij het bootje zou sturen en liet hem dan over roeien. Daarna gingen ze getweeën naar baas Klaasjes (café). Daar hadden ze dan het grootste plezier dat ze aan het wakend oog van oom Gorgonius waren ontsnapt”

Gorgonius was voor Yeb een zwager, getrouwd met een zus van Alida, Iebeltje. Yeb en Alida hadden geen kinderen. Yeb overleed in 1906, Alida in 1910. Ze werden beiden in Wytgaard begraven en wel vlak naast Gorgonius en Iebeltje. Het kerkhof te Wytgaard is tot monument verheven, zodat zij daar eeuwig mogen rusten.

In het graf op de foto hiernaast, rusten aan de rechterkant Gorgonius en Isabella en aan de linkerkant Yeb en Alida.

4. Ytje Sibles Ypma

Ytje was het vierde kind en tweede dochter van Trijntje Ysbrands Galema en Sible Yebs Ypma. Zij werd geboren in Kimsward op 28 juli 1843 en overleed te Amsterdam op 13 april 1915. Zij trouwt in 1864 met Arnoldus Franciscus Albada Jelgersma, geboren in 1839 te Tirns, wonende te Makkum als geneesheer en daar overleden op 30 november 1865, 26 jaar oud, kort na de geboorte van hun enige zoon Theodorus, geboren 21 maart 1865. Theodorus wordt ook geneesheer, in Workum. Hij huwt met Waltje Dijkstra in 1895 en overlijdt in 1903, 38 jaar oud, te Workum. Waltje wordt 80 jaar en overlijdt in 1951 te Workum. Theodorus en Waltje kregen vier kinderen: Arnold – Sybrand - Herman - Sydonius.

Ytje Sibles Ypma
Kimsward 1843-A'dam 1915

Hermann Gerard Schoonhoff
Harlingen 1843- A'dam 1905

Piet Lunter

Harlingen 1844-Sneek 1906 Kimsward 1845-Bolsward 1883

Tietje Ypma

Ytje hertrouwt op 12 november 1868 in Harlingen met Herman Gerard Schoonhoff, geboren 21 juli 1843 te Harlingen, koopman aldaar. Haar zoontje is dan 3 jaar, zij is zelf 31 en zij krijgt van Herman Schoonhoff nog 11 kinderen, van wie enkele jong overlijden. Zij worden allen in Harlingen geboren. Het gezin verhuist in 1889 naar Amsterdam. Herman is overleden in 1905 en Ytje in 1915, beiden te Amsterdam. Zij werden begraven op Buitenveldert.

Dochter Johanna, ov. 1949, dreef met haar broer Sibbele, ov. 1937, eerst in Harlingen en later in Amsterdam een bakkerij. Sjoerd, de oudste overleed in 1952 in Boekel als huisarts. Eugenius was missionaris van Mill-Hill voor de Maori's in Nieuw Zeeland. Ype was priester van de Oblaten van de onbevleete Maagd Maria, ov. 1956 in Cuyk (noot schr. 'onbevlekt' van de erfzonde). Herman was ook priester van de Oblaten van Maria, ov. in 1924 in Namen. Arnold, kloosternaam Gualbertus Franciscan, ov. 1940 in Vorden.

5. Tietje Sibles Ypma

Tietje was het vijfde kind van Trijntje Ysbrands Galema en Sible Yebs Ypma. Zij werd geboren in Kimsward op 20 maart 1845 en is overleden in Bolsward 4 september 1883.

Tietje trouwde 12 april 1869 te Harlingen met Petrus Johannes Lunter, geboren 4 februari 1844 te Harlingen, zoon van Hendricus Lunter en Elisabeth Schröder, geboren te Mesum-Westfalen. De familie Lunter is afkomstig uit Duitsland. Ik ontleen al mijn gegevens aan het bijzonder informatieve '250 jaar Lunter door Jan F.P. de Vries 2007', en ik ga uit van bekendheid met het verschijnsel 'hannekemaaier' en 'lapkepoepen'.

Midden 18^e eeuw bestond er al meer dan 100 jaar een jaarlijks terugkerende trek uit Duitsland waar grote armoede heerste op boerenbedrijven, naar het "welvarende Nederland", dat in de Gouden Eeuw een productieve handel kende. Men trok met name naar Fries-

Willem Lunter
Geb 1780 Epe (D)
Ov. 1856 Franeker

Anna Pieters Engberts
Geb. te Harlingen

land om in het seizoen op grote bedrijven te helpen bij het hooien, waar dan ook overnachting werd geboden. Men ontdekte ook dat er goede zaken te doen waren in textiel. De grootste slimmeriken kozen dan ook daarbij deze handel. Een goed voorbeeld is Willem Lunter geboren in 1780 in Epe (D). Hij verbleef, na jaren met zijn vader trektochten gemaakt te hebben naar Friesland, langere tijd in Kimswerd en Arum waar hij op een boerenbedrijf werkte en ook woonde. Rond 1807 vestigde hij er zich definitief, koos Harlingen als woonplaats en trouwde met Anna Pieters Engberts uit Franeker. Zijn eerste winkeltje had hij op de Heiligeweg in Harlingen. Al snel bleek dat de zelfgeweven stoffen van thuis niet voldoende waren en hij besluit naar Amsterdam te gaan om inkopen te doen.

Anna Pieters Engberts, wiens vader ook uit Epe (D) kwam, was al op 13-jarige leeftijd met haar vader op de markten van Harlingen en Franeker te vinden, waar Willem haar mogelijk leerde kennen.

Willem en Anna kregen 12 kinderen. Enkel van hen overlijden op jonge leeftijd, één wordt pastoor in Heeg en zes zijn gehuwd. Alle kinderen zijn uitvoerig beschreven. De pastoor houdt een gedetailleerd dagboek bij, waar de familie nu uit kan putten. Ik noem verder alleen een zoon Hendricus; hij heeft dezelfde handelsgeest als zijn vader. Hij trouwt met Theresia Elisabeth Schröder uit Mesum en hij breidt de handel in textiel uit en deed ook in andere zaken. Hendricus en Theresia kregen acht kinderen. Een zoontje overlijdt zeer jong, vier van hun zonen werden priester en een dochter werd religieuze. Of Hendrik ook zijn steentje wilde bijdragen of dat hij een andere reden had om duidelijk zijn geloofsovertuiging uit te dragen blijft een vraag, maar hij schenkt een klok voor de in 1880 nieuw te bouwen kerk te Harlingen, aldus een aantekening van de kroniekschrijver Jan de Vries. Anderen gingen hem voor of volgden hem. Twee zonen stappen in de manufacturenhandel.

Johannes (Hannes) trouwt met Anna Winkeler en neemt de zaak van zijn vader in Harlingen over. Petrus trouwt met Tietje Sibles Ypma en zal naar Bolsward gaan.

Hiermee kom ik terug in het gezin van Trijntje Galema en Sible Ypma. Trijntje was hertrouwd met Eugene Winkeler. Zo juist genoemde Anna Winkeler was een dochter uit een eerder huwelijk van Eugene Winkeler. Petrus Lunter trouwde met een dochter van Trijntje, zijn broer Johannes Lunter met een dochter van Eugene. Al direct na hun huwelijk vertrekken Piet en Tietje naar Bolsward, waar ze de winkel aan de Appelmarkt, die zijn vader het jaar daarvoor in november 1868 had gekocht gaan runnen. Daarmee is vaste voet gezet in Bolsward. Met 'Fa P.Lunter' wordt de basis gelegd voor het huidige bedrijf. Piet Lunter en Tietje Ypma krijgen 8 kinderen, maar – en daarmee moet ik deze aflevering beëindigen –

drie weken na de geboorte van Roos overlijdt moeder Tietje Ypma. Er gaat toch steeds weer iets door je heen als je dit leest en moet vertellen.

Piet heeft veel steun aan Pietje Sikkes, bij wie hij de kinderen in vertrouwde handen weet.

Deze foto dateert van voor 1887, het jaar waarin Piet Lunter hertrouwt met Pietje Sikke Sikkens, geboren te Hindeloopen. Zij krijgen nog vier kinderen.

Piet Lunter en Pietje Sikkens

Hun kinderen zijn:

1. Sicco 1888 -1969, ongehuwd;
2. Wilhelmus 1890 – 1984 Franciscan, missionaris Brazilië;
3. Titia 1891- 1978 gehuwd met Bernard Nijdam, met 6 kinderen;
4. Bernardus 1893 – 1974, gehuwd met Alida Aukes, met 4 kinderen.

We zagen dat Yeb Sibles Ypma, broer van Tietje ook getrouwd was met een Alida Aukes, een generatie ouder. Alida Aukes, gehuwd met Bernardus Lunter. Laatste was een dochter van Sjoerd Aukes en Veronica Galema, geboren op 23 juli 1890 in Leeuwarden. Zij zijn besproken in DI I, hfst 2

Alida Aukes

Bernard Lunter

De rêchsek fan de “Motorbolle”

Byldspraak

De provincie Fryslân herbergt een schat aan Fries cultureel erfgoed. In de twee talige rubriek Byldspraak besteedt het Friesch Dagblad wekelijks aandacht aan dat erfgoed, dat zowel op straat als in de musea terug te vinden is. De ene week stelt een museum een object of schilderij centraal; de andere week bespreekt Gerard Lakke, kunsthistoricus en projectcoördinator bij Keunstwurk, een kunstvoorwerp op straat. Deze week: De ‘motorbolle’ van Museum Oold Ark.

Sytze van Koningsveld

De earste ynseminatoren ferpleatsten harren op in motor fan it K.I.-stasjon nei deunske kij. Sa is de bynamme ‘motorbolle’ foar de rûn reizigjende ynseminator ûntstien. Benammen yn de maitiid wie it in drokke tiid en waarden der op in dei somtiden wol mear as tritich kij insemearre.

Om foar te kommen dat in ynseminator faker yn in wike foar ferskillende kij nei fier fourt lizzende pleatsen ôfreizgje moast, brochten yn Drinte de boeren harren deunske kei nei in sintraal plak. Yn Fryslân kaam de motorbolle lykwols altyd sels nei de pleats. Yn in learene rêchsek, lykas op de foto toand wurdt, wienen de ynstrumenten lykas bygelyks in speculum opburgen. Foar de sterilisaasje fan dy ynstrumenten waarden spiritus en lûsjefers meinommen. Ek moast de stevige tas beskerming biede oan de termoskanne dêr’t it sperma op fjouwer graad Celcius yn holden waard troch yn ballonnen ferpakte iisblokjes. Yn koperen buizen moasten de pipetten hiel bliuwe: ien buis foar de skjinne en ien buis foar de brûkte.

Pas letter kamen de reidsjes yn gebrûk. Yn de tas waard ek de boekhâlding fan de inseminator ferfierd: hy moast fuortendaliks nei de behandeling de namme fan de boer, de datum, it ynseminearre bist én de brûkte bolle opskriuwe. Nei elke ynseminaasje moast hy neffens foarskrift foar it ferlitten fan it hiem de ynstrumenten ûntsmet, de hannen wosken, syn klean en learzens skjinmakke ha. De tas dy’t yn Oold Ark toand wurdt by de eksposysje oer it begjin fan de keunstmjittige ynseminaasje, is it

Inseminator Douwe Galama út Sumar is op syn ‘motorbolle’ ûnderweis nei in boer.
(foto archief Museum Oold Ark)

eksimplaar fan ‘motorbolle’ Roel van der Vaart út Easterwalde.

In 1935 waard it earste K.I.-keal fan Nederlân berne yn Elsloo, by boer Jan Weemer. Doeddestiids wie de kleurrike feedokter Jan Siebenga fan Aldeberkeap de grutte man yn dizze nije wittenskip. Yn 1938 promovearre er dêrop yn Utert. Earst late dokter Siebenga sels de ynseminatoaren foar de Fryske Wâlden en omkriten op, mar nei de Twadde Wrâldoarloch naam de “Gezondheidsdienst van Dieren” dy taak oer. Alle jierren waard de K.I. feardichheid oan inkele boeresoannen oanleard dy’t sa yn tsjinst komme koenen by in rap groeiend tal K.Y. ferienings. Allinne de boeren dy’t lid wienen fan de feriening koenen in berop dwaan op de ynseminator. Dy mocht gjin nevenfunksjes ferfolle en syn feardichheden en kennis net bûten de feriening brûke. In deeglike oplieding wie nedich om in heech persintaazje befruchtingen realisearje te kinnen. Wie de oplieding té hastich, dan koe it persintaazje ûnder de 40 persint sakje. It ynbringen en it lieden fan de pipet waar in soad oefene op slachtkij.

Sytze van Koningsveld (links) en Jan Veenstra bij de motorbolle (van Douwe Galama) in Museum Oold Ark in Makkinga

Het museum Oold Ark aan de Lyclamaweg in Makkinga is te vinden naast molen De Wijert en is geopend van eind maart tot eind oktober, iedere zaterdag van 9.30 uur tot 16.30 uur. Groepen kunnen iedere dag terecht na telefonische afspraak (0516-441734). In het museum is (tegen een kleine vergoeding) een fiets- en wandelroute verkrijgbaar. Voor meer informatie kijk op www.museumfederatiefryslan.nl.

Oane Galama wint revanchewedstrijd FK fierljeppen

IT HEIDENSKIP - **Oane Galama** (1.14.133, nr 4/141) heeft de revanchewedstrijd van het Fries kampioenschap fierljeppen gewonnen. Op zijn thuisschans in It Heidenskip bleef hij kampioen Bart Helmholt nipt voor. Galama noteerde een winnende afstand van 19,25 meter, Helmholt kwam tot 19,23.

Oane Galama

“Kinst de kop nei in ferlern FK wol hingje litte, mar it beste is om dat ferlies mei in oerwinning yn de revânsparij te ferjitten”, vond Oane Galama. Het waren wijze woorden van de winnaar in It Heidenskip.

Oane kwam in een winderig It Heidenskip voor drie doelen. “Ik woe de beker winne, Bart Helmholt in skop neijaan foar it winnen fan it FK en in 19 meter-sprong meitsje foar myn klassemint. Alle trije doelen hak ik helle, dus ik bin super tefreden.”

Dat hij juist deze wisselbeker wilde winnen, was begrijpelijk. Afdeling It Heidenskip had voor het eerst sinds jaren een vierde klassementswedstrijd en dus moest er voor elke categorie een nieuwe wisselbeker komen. “Us heit hie de beker foar de senioren beskikbar steld en dus waard der sprongen om de ‘Galama-cup’. Dy woe ik wer mei nei hûs ha, dat kinst begripe”.

Hij slaagde daar maar nipt in. Bart Helmholt had in zijn tweede sprong een zeer knappe 19,23 gesprongen, maar in de derde en laatste voorrondesprong wist Oane Galama net over het fictieve balletje van Helmholt te ljeppen: 19,25. Omdat in de finale niemand er meer in slaagde om die afstand te overbruggen, kon Oane Galama zijn vijfde dagtitel van het seizoen begroeten.

Bart Helmholt had vrede met de zege van Galama. “ast ûnder dizze muoillike omstannichheden dochs krekt fierder springe kinst, dan hast ferstjinne wûn.” Hij had het winnen van de Friese titel als een bevrijding ervaren. “Der is no in protte druk fan my ôffallen.”

Bron: LC, 13 augustus 2008

Op 2 augustus sprong Oane overigens 19,70 en won van hannes Scherjon in Buitenpost. Bron Omrop Fryslan.

Nederlanders in Belgische stad bedreigd

OUD-TURNHOUT - Tegen Nederlanders in de Belgische stad Oud-Turnhout, ten zuiden van Tilburg, blijkt een haatcampagne te worden gevoerd. Ze ontvangen regelmatig een scheldbrief gericht tegen Nederland. De scheldbrief rijmt onder meer: „Gij puilt van grote muilen”, „O land van mest, een buil van pest” en „Van Groningen tot Westerscheld, werd gij Europa's vuilnisbelt.”

De Nederlandse **Yvonne Galama**

(7.13.5, nr.5/205) ontving al drie van zulke brieven. Ze reageerde met een tegengedicht, *Racisme* getiteld.

„Racisme is een probleem van deze tijd.

We moeten toch eens leren nadenken.

En alleen een gedicht kan daartoe aanzetten”, verklaarde ze zaterdag in *Gazet van Antwerpen*.

De bevolking van Oud-Turnhout telt 11 procent Nederlanders, voornamelijk in grote villa's met zwembaden. De gemeenteraad kreeg zo eens het idee voor een belasting op zwembaden. Deze regeling is echter snel afgeschaft omdat het te lastig bleek om uit te voeren.

Bron: *Gazette van Antwerpen*, 26/7/2008

Ivonne schreef als reactie het volgende gedicht:

Racisme, het monster van de moderne tijd,
met een betoverende blik vol haat.
Die gekleed in de mantel der minderwaardigheid,
met glanzende woorden vol bacillen praat.

In de greep van haar diamanten klauwen,
die glansrijk menig libido verblind,
lopen mensen als verwaande pauwen,
strijden met de onwetendheid van een kind.

Het schild der bescherming reflecteert,
vrijheid en toekomst dromen.
Maar wat eigenlijk wordt begeerd,
zijn haat en vernietiging van andere cultuurvormen.

Racisme meestal buiten zinnen van woede,
zou eens in retraite moeten gaan.
Bedenkend dat de afgrond vol martelaren die reeds bloedde,
nooit naast vrede der volkeren kan staan.

Haat woekerend als onkruid,
maakt vele generaties kapot.
Men oordeelt over verschillen met buskruit,
gaat zitten op de stoel van God.

Bidden voor licht en inzicht,
lijkt geheel uit deze tijd.
Maar het is onze plicht,
te blijven strijden voor gerechtigheid!

Ysbrand Galama

Afgelopen zomer 23 augustus sprong Ysbrand (1.14.133, nr3/141) zijn persoonlijk record van 19,74 in Bergum.

Zie op <http://www.pbholland.com> voor meer fierljeppers en voor een leuke sprong. van Ysbrand op film.

Donateursdag

Foto's van de **donateursdag op 23 augustus 2008** in Easterein bij café Bergsma. Met bezoek aan kerk met graven van Meylama's, fietstocht langs Meylahuizen en door dorpen als Reahûs, Lytsewierum, Rien en Itens.

Terugblik op de donateursdag: terugblik op de Meylema's

Zaterdag 23 augustus jl. was de donateursdag, in goede traditie, weer erg gezellig. Heel wat Galema's en Galama's, en natuurlijk echtgenoten, waren zichtbaar blij elkaar weer te zien op de jaarlijkse familiebijeenkomst, dit keer gehouden in café Bergsma in Easterein. Het dorp Easterein (Oosterend), gelegen in de driehoek tussen Bolsward, Sneek en Franeker, was de woonplaats van de Meylema's, onze voorouders van zo'n 15 generaties terug. De donateursdag stond dit maal dan ook in het teken van onze familie 500 jaar geleden.

De Meylema's behoorden tot de notabelen. Ze hadden grote boerderijen in een gehucht vlakbij Easterein, Meilahuizen (Meijlahuizen), waar natuurlijk hun naam aan ontleend is. Diverse Meylema's hebben in Leuven, Gent en Brugge gestudeerd. Naast boeren waren er dan ook Meylema's die advocaat, apotheker of pastoor zijn geweest. Een aantal van deze familieleden zijn in de Martinikerk van Easterein begraven en diverse grafstenen liggen er nog. En die bekijken stond uiteraard op het programma.

Maar het programma begon uiteraard met elkaar begroeten en bijpraten, waarbij de koffie en koek niet ontbrak. De familieleden verspreidden zich gedeeltelijk binnen, gedeeltelijk buiten op de binnenplaats met tafels en stoelen, waarbij een half oog op het weer onvermijdelijk was: af en toe dreigde de heldere lucht plaats te maken voor wat lichte regenwolken, maar de, ongetwijfeld Friese, weergoden hebben ons niet in de steek gelaten. De sfeer was direct zoals vanouds, zoals altijd – een heel vertrouwde sfeer van familieleden die elkaar goed kennen; elkaar herkennen van eerdere bijeenkomsten; en bij voorbaat open staan voor die familieleden waar ze nog niet eerder mee kennismakeert hebben. Een grote variatie van mensen, verbonden door hun gemeenschappelijke familiegeschiedenis.

De ledenvergadering verliep dan ook in even goede stemming en eensgezindheid, voorgezeten door Kees die de formele onderwerpen op zijn eigen informele wijze besprak, afgewisseld met de bijdragen van andere bestuursleden en de reacties van de familie. Daarna was het tijd voor de lunch, een zeer smakelijke soep met brood. Door een misverstand binnen het bestuur volgden de bestelde broodjes niet, waardoor de lunch voor velen wat mager uitviel. Een misverstand wat het bestuur zeer spijt.

Na de lunch was de Martinikerk open en stond de gids klaar voor een uitleg. De kerk in Romaanse stijl dateert van begin 1200 en is gebouwd op een verhoogd terrein met een gracht er om heen. Hij ligt er schilderachtig bij, zo temidden van het dorp maar ook temidden van het prachtige vlakke landschap, van waar de toren van ver te zien is. De sacristie van de kerk uit 1400, de oudste van Friesland, is bijzonder mooi met zijn balkenplafond. Je komt daarlangs als je de trap neemt naar het oksaal, de prachtige koorafscheiding uit 1554. Toen op 31 maart 1580 de Rooms Katholieke eredienst verboden werd verklaard door de Staten van Friesland, werd de kerk in gebruik genomen door de Gereformeerden. In het voormalige middenpad van de kerk, nu onder houten kerkstoelen, liggen de zeer bewerkte grafstenen van de Meylema's en hun echtgenoten, zoals Sijbe Meijlema overleden in 1536; Mari Sijbes Meijlema overleden 9 juli 1553; Sijpcke Meijlama overleden 5 maart 1593; en Sieuwke Sierks Meijlema overleden 10 december 1652. Na zijn uitleg werd de gids nog vele vragen gesteld, terwijl de familieleden met groot interesse de kerk bezichtigden.

Om het weidse landschap van het gebied waar de Meylema's gewoond hebben te zien, stapte vanaf hier een gedeelte op de fiets voor een rondrit Meilahuizen, Roodhuis, Lutkewierum Rien, Itens, en ving het andere gedeelte aan met hun wandelroute langs Meilahuizen. De wandelaars kwamen na circa een uur terug in het café, nog steeds druk met elkaar in gesprek en klaar voor een warme snack. De fietsers kwamen iets later, opgetogen en vol enthousiasme. Duidelijk was dat zowel de fiets- als de wandeltocht in goede aarde was gevallen en terwijl men weer een plaats binnen of buiten innam werd het steeds gezelliger. Het was al die tijd droog gebleven en alleen om ons dat te doen waarden vielen er nu een paar druppels regen. Maar juist toen de laatste familieleden van de binnenplaats naar binnen wilden gaan, werd het weer droog en kwam de zon zelfs nog even voelbaar door. De borrel smaakte goed, hoe zou het ook anders kunnen, en tegen 18.00 uur was het tijd voor het welverzorgde buffet met de Friese gerechten. Het was al 20.00 uur toen de laatste Galama's en Galema's afscheid van elkaar namen, met beloften elkaar te bellen, te schrijven, op te zoeken, maar in ieder geval elkaar weer te zien op de familiedag van volgend jaar, in dit geval de familiereünie. Met een dergelijke verbondenheid en interesse in de familie, belooft het volgend jaar een geslaagde reünie te worden!

Maaïke Galama

Bestuursverslag van de donateursdag

op 23 augustus 2008

Onze voorzitter Kees Galama opent de vergadering.

Introductie:

Door de herbergier. Deze deelt mee dat er na de vergadering een lunch wordt geserveerd, na de lunch kan er gewandeld of gefietst worden. Vanavond is er een buffet, dit is heel fries getint. De aanwezige donateurs ontvangen genummerde kaartjes, die ook al is er niets gedronken, toch ingeleverd moeten worden.

Mededelingen door de voorzitter:

Er zijn twee bestuursleden niet aanwe-

- We denken na over een nieuw Galama boek, over de adel. We zouden daar een vakman bij willen betrekken.
- We willen nieuwe donateurs werven door flyers, website en een Vitrine op Galamadammen.

Voor nadere toelichting, vragen, ideeën zijn bestuursleden de hele dag herkenbaar! De volgende keer zenden we flyers mee!

Reünie door Maaïke:

Zij bespreekt de reünie ideeën voor volgend jaar. Het thema zal zijn de *vrouwelijke Galama's*. We denken aan de Galamadammen als Reünielocatie. Jozef en Jacob weten veel te vertellen over vrouwelijke Galama's; Jacob reist niet meer, hij moet bezocht worden.

Financiën door Wieke:

Wieke vraagt of iedereen betaald heeft.

Er is een overzicht van inkomsten, uitgaven en saldo over 2006/2007. Hierover kunnen vragen worden gesteld.

De voorzitter vraagt naar het saldo, dit be-

draagt ruim € 13.000 euro, een behoorlijk bedrag, maar er zijn tevens behoorlijke kostenposten komende grote reünie en het komende boek.

Rondvraag:

Loes.: vraagt zich af of het item over de vererving van adel door alleen de mannelijke lijn wordt aangevochten... Kees beaamt dat de beslissing van de hoge raad voor adel razend in strijd is met Rome, maar acht "Den Haag heeeeel ver weg in deze. Het thema heeft onze aandacht!

Maikel reageert:

1 wij stellen als vereniging de vrouw centraal.

2 Wij besteden geld aan onderzoek naar de nog niet beschreven adellijke Galama's.

Margriet:

Wijst erop dat een spoedige vaststelling van een reüniedatum prettig is, omdat je soms een jaar van te voren moet reserveren.

Vragen over vanmiddag: Zijn er fietsen

te huur? En waar? Deze vraag wordt beantwoord.

Sluiting van de vergadering:

Door de voorzitter, met dank voor alle inbreng.

Geertje Broekstra-Galama

Onder vrachtschip door zwemmen

IDSKENHUIZEN – een nat pak, de schrik flink in de benen. Een schaafwond op de arm en een gezonken zeilboot. Dat hebben de broers **Leo** (31) en **Jan** (34) **Galema** (1.14.44, nrs 1 en 2/74) uit Idskenhuisen overgehouden aan een hachelijk avontuur op de Koufunder Mar. Een binnenvaartschip ramde gistermiddag naar eigen zeggen hun bootje.

De Galerna's zijn een dagje aan het zeilen in hun Polywood, een mooie, open zeilboot. Ze willen 's middags om een uur of drie de Koufunder Mar richting Langweer oversteken, de Jaensleat in. In de vaargeul vaart een leeg binnenvaartschip richting Sneek. „Dêr kinne wy moai achterlâns”, zegt Leo en koerst de boot in zuidelijke richting. Volgens Leo Galema wijkt het vrachtschip op dat moment ook van de koers af en draait, misschien om ergens aan te leggen. „En doe kaam dy punt fan it skip ienienen yn ús rjochting.” Het vrachtschip vaart snel, valt de broers dan op. “De skipper luts hurd op.” Een aanvaring is dan onafwendbaar. Een fractie voor de tanker zich vol in het midden van de houten en polyester zeilboot boort, hoort Leo de alarmerende hoornsignalen van de schipper. Hij springt van de boot, probeert weg te komen. Leo blijft bij bewustzijn als hij onder het vrachtschip raakt. „Ik bin der mar ûnder troch swommen.” Omstanders redden de Galema's ongedeerd uit het water. De Polywood moet als verloren worden beschouwd. Leo Galema blijft koel na het avontuur. „Wy hawwe op de skrik nei lokkich neat.”

De Waterpolitie van het Korps landelijke politiediensten in Sneek onderzoekt de aanvaring. De vrachtschipper moest naar Spannenburg. Hij stelt dat de zeilboot plotseling vlak voor hem overstak. De man probeerde een aanvaring te voorkomen door zijn motor achteruit te laten slaan.

Bron: LC 25/7/2008

zig: Theo uit Nijhuizum en Eelco, vanwege een bruiloft. De Stichting kent 250 donateurs, we mogen er zijn! Volgend jaar vindt de vijfjaarlijkse reünie weer plaats. Maaïke vertelt hier iets over.

De financiën zijn gezond, Wieke zal dit toelichten. Met de website zijn we bezig!

Voor de belangstellende: Op 4 oktober vindt de jaarlijkse genealogen dag plaats in Tressoor.

Wat willen we als familie organisatie en waarom:

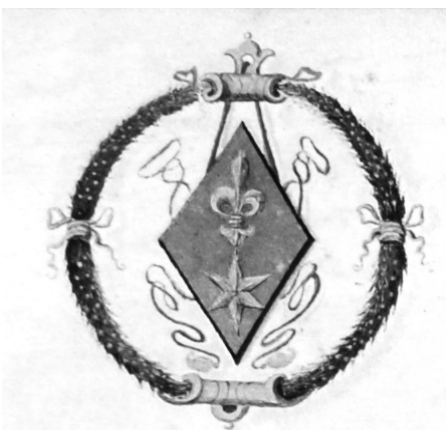
- We willen weten hoe onze familie in elkaar zit.
- er zijn families die elkaar weinig zien, donateurdagen en reünies zijn belangrijke bindmiddelen gebleken.
- Reünie en donateursdagen vinden plaats in Friesland, daar liggen de familieroots, ook van de vele leden van buiten Friesland.
- We willen de boel bij elkaar houden door het uitgeven van de Galama krant.

12e Friese Genealogische Contactdag

Ter ere van haar 25 jarig bestaan in 2008 van de Stichting Vrienden van de Archieven in Friesland is deze dag georganiseerd op 4 oktober 2008. En onze Stichting Gale/ama was er bij; zie de foto's op deze pagina. Eelco en Tineke Galama hebben de stand de gehele dag bemenst en een en ander over de familie verteld aan ieder die het maar wilde horen. Op een van de foto's is te zien hoe o.a. een aantal zeer trouwe vrienden van van de Archieven in het zonnetje gezet worden voor hun jarenlange ondersteuning bij het vele vrijwilligerswerk in het beschikbaar maken van historisch materiaal. Ook was er volop gelegenheid om met anderen over historisch onderzoek te praten en ervaringen uit te wisselen. Er waren veel familie stichtingen aanwezig, maar ook organisaties die voor een regio historisch onderzoek doen of anderszins met genealogie te maken hebben. Zo waren er meerdere organisaties die software in de handel brengen om familiegegevens vast te leggen en daar mee een

parenteel te maken of stambomen.

Ik heb er ook de heer R.J. Broersma ontmoet die ons familiewapen heeft gemaakt. En bij hem kwam ik ook een Album Amicorum van Juliana van Roussel tegen. Dit is een soort poezie album zoals 4 decennia geleden ook door kinderen werd bijgehouden en waarin vrienden of familieleden iets leuks over je schreven. Een Album Amicorum is zo iets, maar dan wat ouder en was met name populair bij de adellijke families. In dit album van Juliana van Roussel staan allerlei dingen geschreven van belangrijke mensen die bij haar op bezoek kwamen. Zo is er ook in 1616 iets in geschreven door Catharina van Galama, dochter van Seerp van Galama en His van Botnia. Over Seerp van Galama schreven we al eerder in de familiekrant. Catharina of Trijntje, trouwde in 1617 met Gerrit van Eminga (-1626) en in 1627 met Sjuick Wijnia. Sjuick was rekenmeester van Friesland en conducteur van het Friese Regiment, zo lezen we in het onderzoek over het album, gedaan door Imke Hooijenga. Catharina's wapen staat hiernaast afgedrukt. Eelco Galama

Wapen van Catharina van Galama

R.J. Broersma

Tineke Galama

Naar aanleiding van een oproep in de vorige editie van deze familiekrant kreeg de redactie van **Nan Galema** (1.14.1/36) een verhaal over Jan Galema die als dwangarbeider in Duitsland had gewerkt. Nan volgde zijn voetsporen.

Jan Galema

In de (oorlogs) voetsporen van mijn vader....!

Mijn vader **Jan Galema** (1.13.3/35) geb. 31-01-1922 ovl. 09-02-1991 werd van 1942 tot 1945 als dwangarbeider weggevoerd door de Duitse bezetter en tewerkgesteld in de fabrieken van de *Junkers Flugzeugwerke* te Aschersleben in de Harz gelegen in de deelstaat Sachsen-Anhalt in Duitsland. Voor hem een zwarte periode in zijn leven waarin niet alleen hij als jonge twintiger het enorm zwaar heeft, maar

ook voor zijn ouders in Workum, Nanne Galema (1.12.3/34) en Ottje Teerenstra is dit in de oorlog een bewogen tijd. In talloze brieven vanuit Aschersleben beschrijft hij de situatie aldaar. *"Het is snikheet en ik zit hier in die verstikkend hete barak te zweten, net als die andere jongens, mismoedig, omdat ik taal noch teken vanaf thuis hoor..."*

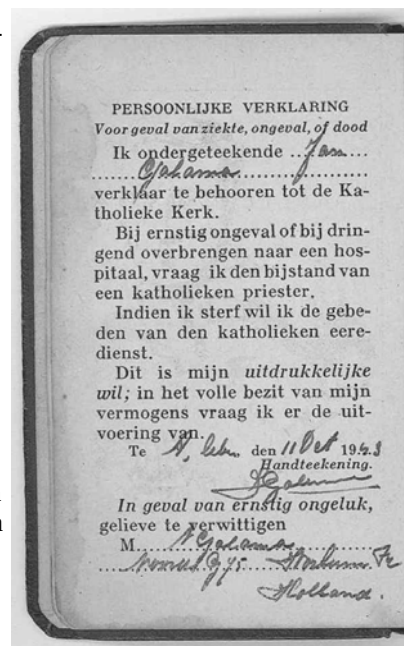
Gelukkig treft hij in hetzelfde kamp een provinciegenoot, een zekere Post uit Franeker en samen trekken zij gedurende die moeilijke tijd op.

In de brieven van mijn vader aan zijn ouders in Workum (mijn pake en beppe) valt op dat de inhoud voor een groot deel gaat over het vertrouwen hebben in het katholieke geloof en de plaats van het dagelijkse gebed hierin. Mijn vader heeft dan ook een speciaal gebedenboekje meegenomen naar Duitsland – getekend op 11 oktober 1943 in Aschersleben – met als titel: "Gebedenboek voor hen die in den vreemde werken".

Als hij van de Duitsers toestemming krijgt om met verlof naar Workum te gaan krijgt hij, mede op aanraden van de pastoor, het advies om niet meer terug te gaan en onder te duiken. Hieraan geeft hij uiteindelijk geen gehoor omdat dit verregaande consequenties zou hebben voor zijn kameraad Post die nog in Aschersleben zit. Tegen het einde van de oorlog nemen de bombardementen op militaire doelen in Duitsland door de geallieerden in alle hevigheid toe en uiteraard zijn ook de Junkers fabrieken en andere industrieën in en rondom Aschersleben doelwit. Men streeft zelfs naar totale vernietiging van deze stad, iets dat wordt verhinderd door de Amerikaanse majoor Newell (hij wordt later zelfs ereburger van Aschersleben). Tijdens een van deze bombardementen raakt mijn vader gewond aan zijn been door granaatscherven en belandt in de ziekenboeg. Hij herstelt hiervan en na de bevrijding neemt hij dienst als oorlogsvrijwilliger, waarna het Korps Gezagvoerders hem inlijft. De oorlog is voorbij en

heeft een wezenlijk onderdeel uitgemaakt van de jongeman Jan Galema, zoals hij mij later ook regelmatig toevertrouwde. Hij keert terug naar zijn woonplaats Workum en helpt mee met de wederopbouw van het naoorlogse Nederland, ondermeer het herstellen van bruggen.

Toen ik het vorig jaar in Duitsland in de Harz (voormalige DDR) op vakantie was en op een wegwijzer de naam Aschersleben las, kwamen

herinneringen aan mijn in 1991 overleden vader spontaan boven drijven. Ik werd als het ware naar deze plaats betrokken..... Na een tijdje reed ik dan ook Aschersleben binnen, zonder de illusie te hebben dat ik überhaupt nog iets uit de Tweede Wereldoorlog zou kunnen vinden. De eerste schok kreeg ik echter al toen na enkele honderden meters een bord de weg wees naar het industrieterrein..... **JUNKERSFELD!** Blindelings volgde ik deze "aanwijzing" en plotseling doemden de "oude" fabriekshallen van de *Junkers Flugzeugwerke* voor mij

op.....! Ongelooflijk, na meer dan 60 jaar.....!! Emoties kwamen los, rillingen liepen over mijn lichaam. Ik stond op de plek waar mijn vader zijn moeilijkste periode uit zijn leven had doorgebracht. Waarover hij vroeger mondjesmaat vertelde. Waarvan ik als "levende" herinnering tientallen brieven én het gebedenboek uit die tijd in mijn bezit heb en koester.

In de (oorlogs)voetsporen van mijn vader! Een wel zeer bijzondere en onverwachte belevenis.

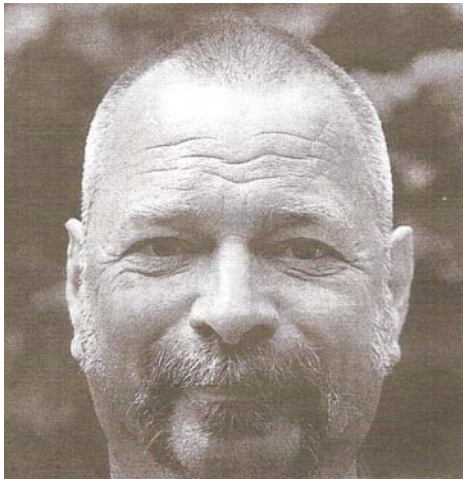
Nan Galema
Stein, augustus 2008

“Altijd weer naar een eiland”

Joop Mulder, (1.12.23,nr.7, kind 5/92) geboren te Bolsward, 55 jaar; functies: voormalig café houder, sinds 1982 organisator Oerol Opleiding: HBS-B.

Begin juni is op Terschelling Oerol van start gegaan. Het cultuurfestival is in de loop der jaren uitgegroeid tot een mega-evenement. Maar het begon in 1976, met een ideeetje van caféhouder Joop Mulder. Mulder is nog altijd artistiek leider van het festival.

Door Eric Nederkoorn

Gezondheid

Daar ben ik stukken scherper op geworden. nadat het twee jaar geleden misging, gesloopt. Ik beweeg meer, loop nu altijd anderhalf uur de dag in. ‘s Morgens acht uur, eerst een kopje thee, dan lopen, rondje Terschelling-West, het strand over of bij slecht weer door het bos. Of het lukt weet ik niet, maar ook deze Oerol-week probeer ik het vol te houden. Ik heb wel een tik gehad, merk ik, en zou ook niet meer kunnen wat ik deed”

“Ik had een eigen brouwsel voor mijn café De Stoep. IJlandbier, van brouwerij ‘t IJ in Amsterdam, met mijn silhouet op het etiket. Dat was zeg maar een stevige *triple*. Niet mals dus. Ik heb er tallozen van onderuit zien gaan, ha ha!”

De Stoep

“Ik nam De Stoep in 1976 als bruin café over en heb er een swingcafé van gemaakt. ‘t Was het enige alternatieve café op Terschelling. We haalden Deelder, Vinkenog, Hans Dulfer, dat soort mensen. Soms was er een ondeugende vuurspuwer op straat, zonder vergunning. Ik kende het Festival of Fools in Amsterdam en wilde zoiets op het eiland. Piet

Huisman, indertijd een populaire dj in Wyb in Midsland nu eigenaar van de Rustende Jager in Formerum, wilde helpen. Zo is Oerol begonnen.”

Leider

“Mijn vader was als burgemeester van Bolsward een heel andere leider dan ik. Ik wil mensen enthousiast maken, hij was van de oude stempel, strakke hand, een typische KVP’er. Ik was de alternatieveling, hij de rechter die dat veroordeelde. Mijn vader had het ongetwijfeld lastig met de beeldvorming in de stad: zijn burgemeesterszoon die bakkebaarden liet staan, zijn haar liet groeien en zo’n vlasje onder de kin kweekte. De HBS in Bolsward vond hij veel te links, dus werd ik naar het Sint Maartens College in Groningen gestuurd. Ik wilde naar de kunstacademie: geen denken aan! Hij werd enthousiaster over me toen hij zag dat mijn kroeg het goed deed. Vervolgens zakte zijn broek weer af, omdat ik al mijn winst in Oerol stoppte. Jammer dat hij niet kon meemaken dat het festival echt groot werd.”

Zelfontplooiing

“Ach, je maakt beginnersfouten. Maar ik heb me enorm verdiept in het straattheater. Eerder organiseerde ik al schoolfeesten. Het zit toch in de genen. In Bolsward deed ik samen met vrienden het muziekfestival Otteloeres, met CCC Inc. van Ernst Jansz. Niemand wist wat dat betekende. Otteloeres. Kwam van een Haagse oom. Was een scheet op een plankie. Ik vond het een prachtig woord. Eenmaal op Terschelling wist ik dat ik het hele eiland als podium wilde, het eiland wilde promoten via de kunst. Om zoiets te willen heb je geen studie nodig.

Vaderschap

Mijn dochter is tien. Ze is het allermooiste wat mij is overkomen. Als ik moest kiezen tussen haar en Oerol, zou het eiland pech hebben. Ze is trots als ze een foto van mij in de krant ziet. Ik heb lang niet altijd genoeg tijd voor haar, vind ik, maar ga tegenwoordig altijd tussen de middag voor haar naar huis.

Natuur

De natuur betekent heel veel voor me. Door die ochtendwandelingen nog meer dan eerst. Ik dank de liefde voor de natuur ook aan de samenwerking met Staatsbosbeheer. Een paar jaar geleden

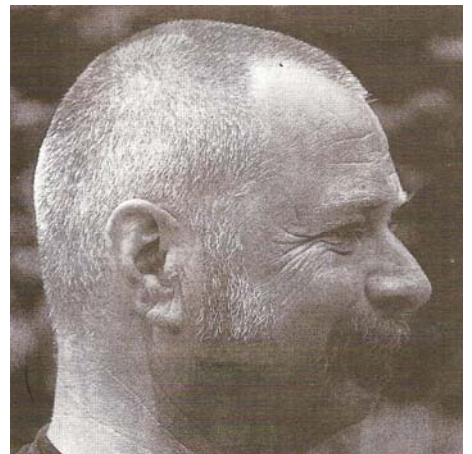
hadden we een voorstelling van Club guy & roni uit Groningen al hélemaal voorbereid, tot Staatsbosbeheer me er op wees dat de bontbekplevier net op die locatie aan het broeden was. Sindsdien weet ik wat een bontbekplevier is. Ik heb ook veel geleerd over planten. Ik kan artiesten uitleggen wat er op ‘hun’ locatie groeit, wat een muizenootje is, welke vogels er dan net even overvliegen. De samenwerking met Staatsbosbeheer is fantastisch. Oerol is een combinatie van cultuur en natuur, dat moeten we nooit vergeten, en Staatsbosbeheer komt nu zelf met alternatieve speellocaties, als de bontbekplevier of een andere vogel weer toeslaat.”

Vasteland

“Ik vind het heel leuk om naar Amsterdam te gaan, voorstellingen te zien, impresario’s te spreken, maar het is nóg leuker om weer thuis te komen. Terschelling is van de Wadden het meest gevarieerde eiland. De andere zouden voor Oerol ongeschikt zijn. Zoals Texel en Ameland. Te eenvormig. Het grappige is, als ik op vakantie ga, is dat ook altijd naar een eiland, waar dan ook. Dat hebben veel eilanders hier.”

Geld

‘Voor de financiering van Oerol zijn we voor het grootste deel afhankelijk van de publieksinkomsten. Maar overheidssteun is onontbeerlijk. Krijg je de vraag vanuit de overheidshoek: ‘0 ja? Waarom moet de gemeenschap dat betalen?’ Dat is een kolossale denkfout. Wij veroorzaken twintig miljoen euro aan inkomsten met het festival. Weet je hoeveel belastinggeld dat de overheid uiteindelijk oplevert? De overheid is koopman met Oerol. Daar steekt die subsidie schril bij af.”

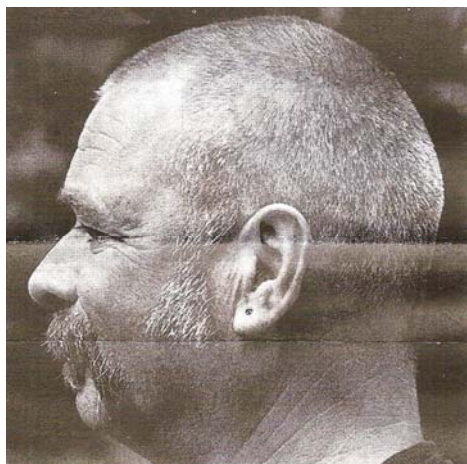
Kees van Twist

“Kees is nog steeds voorzitter van Oerol, maar of hij dat ook blijft nu hij in New York zit weet ik niet. De afstand maakt het wel lastig. Kees heeft dankzij zijn enorme netwerk veel voor ons betekend. Hij is nu ook weer de hele periode op Terschelling. Ik ben altijd blij als hij in de buurt is. Kees is een heel goeie sparringpartner.”

Toekomst

“Ik ben op veel festivals geweest en weet zeker: ik heb het mooiste podium van de wereld. Wat ik nog wel eens leuk zou vinden, is ergens een zusje van Oerol neer te zetten. Op Corsica. Of op Ibiza.”

Bron: *Dagblad van het Noorden*,
14 juni 2008

Joop Mulder ontvangt hoge Franse onderscheiding

TERSCHELLING – Joop Mulder, de oprichter en artistiek leider van het Oerol Festival op Terschelling, is door het Franse ministerie van cultuur benoemd tot ridder in de orde van de kunsten en letteren. De Franse minister Christine Albanel prijst hem om zijn verdiensten in de verspreiding van de Franse cultuur en podiumkunsten in de wereld. “Oerol is in het buitenland bekender dan veel Nederlanders zich realiseren”, reageert Mulder op de onderscheiding. Andere Nederlanders die de Franse benoeming eerder op hun naam schreven zijn Ivo van Hove en Jaques van Veen van het Holland festival. Maar ook de beroemde Amerikaanse kunstenaar Robert Wilson, die het jaar voor Oerol een locatie project maakte.

Bron: *Leeuwarder Courant* 7/6/2008

Galamaviadukt bij Akkrum

Oproep adressen voor Grote Reünie 2009

In verband met de reünie 2009 willen we graag zo veel mogelijk familieleden uitnodigen en hebben hun adressen nodig. De Gale/ama's zal wel lukken, als ze tenminste in de telefoongids staan vermeld, maar de familieleden met een andere achternaam zijn moeilijker zonet onmogelijk te vinden.

Mocht u nog adressen hebben van mensen die we ook kunnen uitnodigen, geef dit dan door aan Maikel Galama, Boterdiep 24A, 9712 LP Groningen, tel 050-3122322; e-mail: maikalgalama@hotmail.com. Hij verzamelt en actualiseert de adressen. Bel hem desnoods even voor overleg.

Miene Galama 100 jaar

Altijd op zoek naar verbinding

Interview door Maaïke Galama

Een van de kunstenaars uit de familie die in het kerkje in Nijhuizum hun werken tentoonstelden tijdens de donateursdag van 2007 was **Nelly Galama** (1.13.51, nr. 8/112). Haar veelkleurige textiele werken van vilt, in allerlei vormen, draagbaar en bedoeld voor decoratie, trokken toen opvallend veel belangstelling en waardering. En menig familielid sprak haar er toen over aan.

Hoe Nelly spreekt over haar kunst en hoe

ring open voor het resultaat. Ze wil iets aan anderen geven. En ze is op zoek naar verbinding: in haar werk de verbinding van hoe iemand in het leven staat in relatie tot de mensen om hem heen, en in haar kunst heel letterlijk hoe de schubben van de gekaarde wol in elkaar grijpen. Zoeken naar verbinding om iets nieuws neer te zetten.

Getrouwd met Jan Fossen, die ze ontmoette toen ze beide gezondheidswetenschappen aan de Rijksuniversiteit Limburg in Maastricht studeerden, en met dochter Hedwig en zoon Eimert, woont Nelly in een mooie buurt in Arnhem. 'Overal is wel werk', zegt ze, 'en Arnhem is rustig wonen en tegelijk goed centraal'. Het doen van onderzoek dat zij bijvoorbeeld deed naar stervensbegeleiding liet haar met vragen achter van: hoe zorg je nu dat het praktisch wordt? Zo is ze de kant van advies opgegaan. Ze werkt nu veelal in de gezondheidszorg, in begeleiding van veranderingsprocessen en het coachen van leidinggevenden en mensen die dat willen worden.

Het doel is dat deze leidinggevenden ontdekken wat hun eigen kracht is, en die dan te ontwikkelen. 'Mensen zitten in hun eigen ontwikkelproces', zegt ze, 'het gaat me er om dat ze een stapje maken'. Nelly gelooft in passie en gedrevenheid. En in bij jezelf blijven. Ze noemt haar werk ONTWikkelen, het ontdoen van wikkels, ofwel het mensen helpen doorlopen van hun verschillende

lagen – de laag van omgeving, van gedrag, van normen, van ego, en van waarden – om te komen tot hun diepste kern. Hier vindt iemand zijn eigen passie, dat eigen talent, zijn persoonlijke missie, zijn diepste gelegen drijfveren. En daarmee vindt hij zijn persoonlijke, unieke bijdrage om zijn omgeving op een hoger plan te brengen. Energie van binnen naar buiten, van passie naar werkelijkheid.

Ontwikkelen vanuit je eigen kracht en passie. 'Heel veel mensen weten niet wat ze nu eigenlijk het liefste willen.' Een van de oorzaken daarvan ziet Nelly gelegen in het schoolonderwijs, dat dromen en passie niet omarmt. Alles moet in de structuur passen. Een kind moet van alles. En zo leren we af waar de te hechten aan onze wensen en dromen. En stoppen we die weg. 'Leidinggevenden hebben het vaak alleen maar druk druk. De tijd voor hun cliënten is beperkt; productie halen is noodzaak. En als je ze dan vraagt waar hun passie ligt, moeten ze daar soms lang over nadenken.'

'Veel mensen doen hun werk voor het inkomen, maar hun passie zit bijvoorbeeld in voetbal, of in pianospelen. Dat is goed, maar te vaak is de balans zoek. Het is goed als je tenminste plezier hebt in je werk. Als je er door geïnspireerd kunt raken en er echt voor kunt gaan. En dat vereist dat je je niet als slachtoffer opstelt, maar beseft dat je een keuze hebt. Daarvoor moet iemand zich realiseren wat echt belangrijk voor hem is. Dat gaat dus over iemands waarden.

Nelly Galama

over haar dagelijks werk als coach kan men recht op elkaar leggen. Nelly wil graag scheppen. Ze wil iets moois tot stand brengen. Ze is benieuwd naar wat er kan ontstaan als je het een kans geeft. Ze staat met verwachting en verwonde-

Een bakker maakt broodjes. Doet hij dat alleen om ze te verkopen? Of wil hij bijdragen aan het welzijn van de mensen? Als iemand zijn passie in zijn werk kan leggen, bijvoorbeeld met hart en ziel voor zijn cliënten gaan, dan is zo iemand authentiek. Hoofd, hart en handen zijn dan op een rij; met elkaar verbonden. Nelly's passie is scheppen. Ze is bezig

met mensen om iets te scheppen, hen iets te laten ontdekken. En bezig met vilt om iets te scheppen, om iets nieuws neer te zetten. Een bijzonder mooi vilt hangt tegen de muur van de huiskamer, met overwegend kobaltblauwe in groen overlopende tinten. De vorm is vierkant, maar de structuur maakt het levendig, mischien bijna ruig. Een vilt ontstaat door losse vezels gekaarde wol - dus wol gekamd met een kaar maar geen draad van gemaakt - intensief te bewerken met water en zeep. De vezels zijn dan al geverfd. Soms combineert Nelly de wol met zijde. Als ze begint heeft ze een basisidee van wat ze wil maken. Maar niet meer dan dat: ze wil bewust toeval een kans geven. Openstaan voor waar de toevalselementen het vilt brengen. Verwondering over wat er kan ontstaan is deel van de passie.

Nelly haalt een plukje gekaarde wol van het Merinosschaap. Losse vezels van ca. 15 cm lengte, in helder blauw, netjes in een richting. 'Dan snap je gelijk wat ik met verbinding bedoel. Het is allemaal los. Als ik er dan water en zeep overheen doe, dan voel je onder je handen dat materiaal veranderen. De schubben in de haren voel je dan in elkaar pakken.' Verbinding tot stand brengen, met andere mensen, met de wolvezels. 'De kunst is om op tijd te stoppen. Te lang doorgaan betekent dat het vilt veel te stevig wordt,

terwijl het zo weer uit elkaar valt als je niet lang genoeg doorgaat.' Ze legt tijdens het proces de verschillende kleuren wol op elkaar. Geel met blauw over elkaar, of geel met oranje, diepe kleuren, een aantal lagen, want dat geeft de overgangen in kleur. De gelaagdheid maakt dat delen van het werk verhuld worden, en andere juist zichtbaar, waarbij het toeval mee mag bepalen.

Gelaagdheid. Met lagen van mensen bezig zijn. ONTwikkelen. De lagen van buiten naar binnen helpen doorlopen totdat de authenticiteit bereikt is, de kern waar het Nelly om gaat. Hier ligt iemands persoonlijke missie, zijn passie. En zijn kracht. Een leidinggevende die vanuit haar passie leeft, weet het beste uit haar mensen te halen en een goede werksfeer te creëren. Leven en werken vanuit je passie geeft het grootste mogelijke resultaat. En ook de grootste kans op persoonlijk geluk.

Gedrag van de mens interesseert haar: inzicht in het eigen gedrag; waar gedrag mee samenhangt; en hoe het te veranderen als iemand ergens tegenaan loopt. Dat laatste is vaak de aanleiding dat iemand bij Nelly terecht komt: hij is ergens tegenaan gelopen. 'Vaak zien we zelf niet welke lacunes en hiaten we hebben. Dit kan zijn in competenties, of omdat we er een zogenaamde blinde vlek voor hebben. Dat eerste is makkelijker. Je kunt mensen gereedschappen geven, handvatten. Je kunt ze leren ondersteunend te communiceren, dat wil zeggen werkelijk luisteren. Leeg luisteren is moeilijk. Bewustwording van iets wat in iemands blinde vlek ligt is veel moeilijker. Met zijn blinde vlek is een mens nooit klaar. Die heeft te maken met je onderbewuste. En veel ligt in je opvoeding. Maar alle gedrag is te veranderen. Dat begint bij de manier waarop je over dingen denkt en hoe je er naar kijkt. Nelly is terug bij gelaagdheid.

'Leidinggeven is bewuste beïnvloeding. Maar je kunt pas goed de regie over anderen voeren als je een goede regie over jezelf voert. Hoe je met jezelf omgaat heeft te maken met hoe je met anderen omgaat.' Het heeft te maken met liefde voor jezelf. Men gaat niet altijd respectvol om met anderen, maar ook niet met zichzelf. Dat heeft allemaal met elkaar te maken. 'Daar ben ik met hen mee bezig, om ze een stukje verder

te helpen.' Kleine stapjes. Een paar jaar geleden is Nelly in het Boeddhisme gedoken. Ze zegt: 'Alles is een geheel. Ook de onplezierige kanten van jezelf ben je niet, maar zijn een deel van je. De kunst is om ze een goede plek te geven, zodat je er geen last van hebt.' Je moet jezelf niet afstraffen. Ook die kanten van jezelf accepteren geeft meer mildheid naar jezelf. Daarom moedigt ze fouten aan: daar leert iemand van. Inzicht in jezelf brengt je tot je eigen kracht. Nelly is op zoek naar iemand een stapje helpen maken in zijn eigen ontwikkelproces, op weg naar persoonlijke effectiviteit. Ze kijkt hoever ze met iemand kan komen, met verwachting uitkijkend naar het resultaat. Ze kijkt hoever ze met het vilt kan komen, in verwondering uitkijkend naar het resultaat. Als ze spreekt, communi-

ceert ze haar kracht gelegen in haar passie. 'En dan voel ik het plotseling als nodig weer vilt te gaan maken. Dan heb ik jeukende handen. Dan wil ik iets creëren. Dan voel ik de behoefte om weer iets moois neer te zetten.' Nelly wil graag iets moois tot stand brengen. Ze haalt aan uit Herman van Veen's liedje 'Anne': 'De wereld is niet mooi, maar jij kunt haar een beetje mooier kleuren'. Ze zegt: 'Dan denk ik: ik ga nu even iets heel moois maken.'

Het winkeltje

De boerderijen route over de 13 boerderijen van Ysbrand Klazes Galema; formaat A5, gedrukt; € 3,50

Reünie boekjes 1989 met allerlei familie gebeurtenissen, de eerste aanzet tot het grote familieboek, formaat A4; € 3,50

Familiewapen, gedrukt formaat A5 vouwfolder, in kleur en met uitleg; € 3,50

Galama en Galema, Verhalen en meer anno 2004, uitgegeven tijdens de reünie september 2004, formaat A4, 40 pagina's; € 6,50

Werkstuk van Igo Galama (1.14.87, nr.1/108) getiteld **De opkomst en het verval van het fortuin van Ysbrand Klazes Galema**, 2005; formaat A4; € 7,50.

Bovenstaande artikelen (prijzen incl. verzendkosten) te bestellen bij Eelco Galama, Nw. Rapenburg 39, 8935 BG Leeuwarden. Tel. 058-2800016. E-mail: e.galama@chello.nl

Meer informatie over (familie)geschiedenis vindt u op internet,

www.genealogie.pagina.nl.

En natuurlijk onze eigen website te vinden via www.galama.nl/galema/

Andere interessante webpagina's voor historisch onderzoek:

www.archiefleeuwardercourant.nl www.stamboomsurfpagina.nl www.genlias.nl

www.graftombe.nl www.hisgis.nl www.tresoar.nl www.dodenakkers.nl

www.mensenlinq.nl www.archiefrkfriesland.nl www.aldefrysketsjerken.nl

www.boekhoudprogramma.nl/stam/ www.galama.nl/michiel/

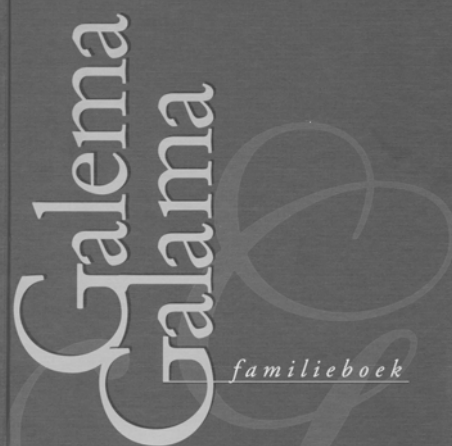
www.groningerkerken.nl/ogk/site.html

www.contour-ids.nl/ (Van Jochem Galama en Wina Smeenk)

www.drentsekerken.nl/sodk_kerken-in-drenthe.php

www.creil.nl/geschiedenis.html

Nog een laatste tip voor allen die nog een leuk kado zoeken voor een familielid of goede vriend. Zoek in ons winkeltje en stuur snel nog even een mailtje of telefoon naar Eelco Galama en u krijgt het boek nog net voor de Sinterklaas of Kerstman in huis.

Het boek met bijna alle Galama's en Galema's van over de gehele wereld op een rijtje, met genealogische gegevens aangevuld met bijzonderheden over verscheidene personen. Het boek is rijk geïllustreerd met foto's van familieleden. In het boek worden 10 geslachten Gale/ama beschreven. Het is te koop door bestelling bij Eelco Galama, zie kader op deze pagina. De kosten bedragen € 45 plus verzendkosten.

Eventuele adreswijzigingen opsturen naar Wieke Schimmel-Galama, Meedenerweg 17, 9892 TB Feerwerd, tel. 0594-528575; E-mail: wieke-kees-schimmel@planet.nl

Naam:

Adres oud: adres nieuw:

Pc+woonplaats oud: Idem nieuw:

Opmerkingen:

